

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Abonementi do 9 petih ur 4 D, od 10—15 petih ur 4 D 50 p, večji inserti petih ur 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklicji petih ur 3 D; poroke, zaroke velikosti 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popusti le pri naročitvah od 11 objav naprej. — Insertni davki posebej.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Znanstvena ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Znanstvena ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopolnje sprejeto na le pošiljati na zbirnostno frankovanje.
 Rokopisov se ne vrača.

Posanizirane številke:
 v Jugoslaviji vsa dni po Din 1—
 v inozemstvu navedena dni Din 1, nedelje Din 1-25
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		v Jugoslaviji		v inozemstvu	
		v Ljubljani	po pošti		
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	Din 216—		
6 mesecev	60—	72—	108—		
3 mesecev	30—	36—	54—		
1 mesec	10—	12—	18—		

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročilna doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

NEMŠKO IZMIKANJE.

24. marca.

Nemško časopisje in berlin. poročila, ki prihajajo v svetovne liste, kažejo dosledno veliko nemško pripravljenost za poravnavo spora s Francozi. Kdor bi verjel tem poročilom, bi moral vso krivdo na sedanjem razmerju med Nemci in Francozi navajati na rame poslednjih. Ali za nemško časopisno in poročevalsko gostobesednostjo, posajeno z nirojlnostjo in kopernenjem po obnovi Evrope, tiči proslula ošabnost nemškega naroda, ki se noče niti v najhujši krizi ukloniti nasvetom, po katerih bi se dala reparacija za-veda končno urediti v zadovoljstvo za Francijo na način, da bi Nemčija lahko brez daljšega ugovaranja izpolnjevala svoje obveznosti.

Francija zahteva odločno, da naj se nemška vlada obrne naravnost na njo, in izjavlja, da odklanja vsako posredovanje. Toda, da bi se Nemec približal Francozu in da bi z njim obravnaval sporno vprašanje brez navzočnosti zastopnikov drugih mogočnih držav, tega pa ne! Pa če Nemčija še tako trpi! Nemška vlada vedno išče posredovanja, toliko bolj, čim jasnejše govore v Parizu proti vsakemu posredovanju.

Američane in Angleže bi rada vpregla v svojo borbo proti Francozom. V Londonu in Washingtonu so te dni nemški vladi znova povedali, da naj se nikar ne trudi pri njih v tak namen. Nemška poslanika v Londonu in Washingtonu sta zopet razlagala, da je potreba za reparacijsko reševanje mednarodne finančne konference, katere bi se udeležila tudi Nemčija, pa kot enaka med enakimi. Obe vladi sta odgovorili, da bi bilo sicer priporočljivo sklicanje take konference, toda Nemčija naj se obrne s svojo mislijo na vse zaveznike. Tega pa Nemčija najbrže še ne stori. Kanceler Cuno se bavi po novih pariških poročilih še nadalje z idejo mednarodnega konsorcija za izdajo zunanjega posojila, ki bi Nemčiji omogočil plačilo njenih obveznosti, poleg primerne notranjega nemškega posojila. Glede jamstva za varnost Francije išče Nemčija mednarodnega terena, na katerem naj bi se ta stvar dognala, pa sklep bi moral biti obojestranski. Nemčija bi sprejela kontrolo nad svojimi tovarnami in železnicami, ali zahteva analogno kontrolo nad Francijo. Potem hoče Nemčija doseči še odškodnino za ruhrsko zasedbo.

Francija ponuja Nemčiji roko, da bi prišli do poravnave, ali Nem-

čija zre na njo prezirljivo in nadaljuje svojo rezistenco. Angleški poslanik iz Berlina je obrazložil Bonar Lawu, kaj pri lično hočejo predlagati Nemci. Baje so izračunali reparacije na 40 milijard zlatih mark, od katerih bi odbili odškodnino za ruhrsko ozemlje. Tako uvidevajo tudi v Londonu, da Nemčija nima volje, da bi podala sprejemljive predloge. Nemški državniiki sanjajo neprestano o francoskem imperijalizmu in v sedanjih dneh ne iščejo v resnici nikake rešitve za odstranitev spora, marveč doseglji bi radi to, da bi se pričel ves svet zgražati nad francoskim imperijalizmom in dajati Nemcem prav. V tej stvari so ne-kateri francoski politiki skrajno nepredvidni in zato so na mestu london-ska priporočila Francozom, naj ne-hajo z napovedovanjem ločitve ren-skih provinc od nemške države in naj upoštevajo položaj resnejše, kaj-ti v igri je usoda vse Evrope.

Situacija je po berlinskih kakor po francoskih vesteh še silno zaple-tena, govoriti pa se je začelo o fran-cosko - nemških pogajanjih v Švici. Pariški glas pravi, da dobivajo raz-govori v glavnih mestih antante in v Švici, da bi se dosegel francosko - nemški sporazum, preciznejše in jas-nejše oblike. Francoska obojestrana nota z dne 21. t. m. je sporočila iz dobrega vira, da se pripravljajo nem-ška ponudba na vse zaveznike. V Švici se je mudil bivši nemški dr-žavni tajnik Bergman in neka viso-ka francoska osebnost v svrhu, da bi se uredil nemški načrt za nove predloge. Ako je ta vest resnična, bi pomenila lahko gotov korak v na-predovanju k zblizanju med Franco-zi in Nemci, pa opreznosti pred nemško zvižanostjo ni nikdar do-volj. Iz Berlina že poročajo, da fran-coskih pogovov za izpraznjen Ru-hra nemška vlada ne more izpolniti. Sploh ne more in noče ničesar, kar bi v resnici vedlo do sporazuma! Iz Pariza danes dementirajo vest o ugodnih pogajanjih v Švici.

Nemec se vedno izmakne poti, ki se mu jo nakaže za dogovor in ureditev reparacijskega vprašanja. Kar prekipava izgovorov in nato se skrije za ovinke, da se vsa stvar vleče dalje in tako končno še danes nihče ne ve, kako pravzaprav se skonča nemško - francoski spor. Ev-ropski gospodarski politiki presoja-jo situacijo s čisto svojega stališča in nam pripovedujejo, da je to ve-lik boj med francoskim in nemškim

kapitalom, med francosko in nem-ško veleindustrijo, kateri se utegne-ta sporazumeti tako, da ne bo ne francoski in ne nemški velekapital prikraštan, temveč da zajameta v svoje roke o le državi in ju pomirita. Raznovrstnega uganjanja in razlaga-nja je povsodi v preobilici.

Značilno za sedanjo borbo med Francijo in Nemčijo je to, da vlada v Parizu dosledno optimizem, dočim se Berlin vije v skrbeh in težavah in ga le trenutno omami kak medel žarek upanja, da bi vendar le Neme-c triumfiral nad Francozom. Poinca-ré meni, da naj Nemci le še dalje uganjajo, kar hočejo. Njihovo naga-janje in upiranje pa ne more kreni-ti s poti, ki vodi h kapitulaciji. Prej ali slej se poniža Neme-c k razgo-voru in sporazumu. Francija mirno čaka.

Tri pokrajine, en cilj.

V Trstu, 22. marca 1923.

Odkar se vbadamo z upravnimi problemi Julijske Benečije, katero so fašisti razkosali na tri province: trža-ško, istrsko in videmsko, trdimo veno-mer, da je bila vodilna ideja sedanje rimske vlade pri administrativni pre-grupaciji benečanskih dežel samo ena, in sicer ideja slovanske asimilacije. Vse italijansko delo, izvršeno do danes v smeri in na račun naše raznaroditve, je služilo temu edinemu cilju.

Odpruno letošnje rimske politično-gospodarske revije „Le Nuove Provin-cie“ od meseca marca! Član izrednega odbora istrskega prof. G. Mrach je na-pisal v tem zvezku prezanimiv članek o stališču fašistov napram pokrajinski razmejitvi v Julijski Benečiji. Članek je naravnost bogata zakladnica faš-istovskih načrtov za asimilacijo julijske-ga jugoslovenstva.

Prof. Mrach govori v svojem spisu najprej o slovanski opasnosti na Goriškem. „Izkustva“, piše, „so v zadnjih štirih letih pokazala, da je treba na Goriškem Slovane potisniti v položaj sla-bejšega.“ Evo, iz kakšnih razlogov so Gorici oropali privilegirane avtonomi-je ter spojili njeno ozemlje z videmsko pokrajino! Na Goriškem je bil slovenski življenjski prekompaten, premočan ter bi podlegel — ako bi ostal pod prejšnjo enako upravo — prepočasi, ali pa sploh ne bi podlegel. Tej nevarnosti so se bi-stri fašisti ognili s tem, da so Gorico priključili Vidmu. „V videmski pokraj-i ni bosta imeli največje raznarodovalno vloge mest Videm in Čedad.“ piše prof. Mrach.

Mnogo obširnejše nego z Goriško pa se prof. Mrach bavi z Istro. Raz-pravljanje o Goriški je navzlic zagrize-no fašistovski tendenci kolikortoliko

stvarno. A kako je Mrach razkosal Istro! Kakšne grehe ji je napravil, kak-šno pokoro ji nalaga! Sledimo tudi tu mislim in besedam šovinističnega g. profesorja.

Mrach zastopa stališče, da je v Istri najprej treba Hrvatce ločiti od Sloven-cov. To iz dveh razlogov: Hrvati so bolj zagrizeni narodnjaki nego Sloven-ci; z njimi se ne dajo delati kompromi-si. Njihova narodna zavest je zlasti tam, ker je razvita, silno jaka, ter ne popušča. Drugič: Hrvati so Italiji opa-sni v zunanje-političnem oziru. Dokler jih bo kaj, se jih bo hrvatski del jugo-slovenskega naroda spominjal ter bo zahteval, da se osvobodijo izpod tujčev-ga jarma. Proti Hrvatom je treba za-to uporabiti taktiko neusmiljenega zati-ranja in brezsrčnega iztrebljenja. To se je fašistom v Istri deloma že posrečilo.

Društvo narodov in ruhrsko vprašanje.

V zadnjih dneh se mnogo govo-ri o intervenciji Društva narodov v ruhrskem vprašanju. V Angliji pred-laga uplivna stranka, na čelu katere stoji lord Grey, da se študij repa-racijskega problema preda D. N. Ne-katere nevtiralne države smatrajo to idejo za dobro.

Nasprotno pa je Bonar Law iz-javil v parlamentu, da po njegovem mnenju D. N. nima dovolj upliva na javno mnenje, da bi se ga moglo pro-siti za intervencijo: „Apel na D. N. bi bil nepotreben in bi znal biti celo nevaren.“

Zakaj?

Sestavitelji določb Društva na-rodov so dobru vedeli, da bo sode-lovanje vseh velesil neobhodno po-trebno, da se po končani vojni ena ali druga izmed njih reši kakega te-žavnega položaja. Pustili so Društ-vo narodov nalogo, urediti ekonom-ski red in medsebojno zaupanje.

Zakaj se sedaj ne apelira na D. N. in njegove določbe, da uredi ekonomske razmere? Da odgovorimo na to vprašanje, je treba poseči precej daleč nazaj v vojni čas.

V novembru 1917. je bila skle-njena konvencija v Londonu, ki je upostavila tesno solidarnost med za-vezniki v ekonomskih in finančnih vprašanjih, pa ne samo za vojni čas, temveč tudi po sklenjenem miru. To-da zgodilo se je nekaj čudnega: ko-maj je bila vojna končana, so na to konvencijo takorekoč kar pozabili. Res je sicer, da se je sklenilo, da bo Društvo narodov v gotovem smislu nadaljevalo mednarodno sodelovanje v zadevi finančnega režima, razde-litve surovin, organizacije prometa itd.

Kastavskega središča Hrvati nimajo več, iz Buzeta, Pazina in Pule so izklju-čeni, ne da bi mogli upati kdaj na po-vratak. Upirajo se še vedno na Volo-skem, kar pa ne more trajati dolgo.

Slovencem želi prof. Mrach milej-še usode, ker meni, da so bolj dovzetni za kompromise ter jih je tudi premalo, da bi mogli neugodno vplivati na odno-šaje met Italijo in jugoslovensko dr-žavo.

Posneli smo vodilne misli Istrana, ki nedvomno velja pri fašistih za avto-ritativno osebo. Izluščili smo iz njih smisel upravne razdelitve julijske Be-nečije, ker se nam ne zdi važen le za spoznavanje politike naših nasproti-kov, temveč tudi za naše upiranje proti nasilnemu raznarodovanju julijskih Jugoslovenov.

Toda kmalu se je pokazalo, da to idealno sodelovanje in medseboj-na pomoč v resnici ne eksistira več pred vsem, kar se tiče vojaških in političnih stvari. Temu so sledile po isti poti določbe ekonomske konven-cije, nihče jih ni več upošteval. Si-cer jih v Zenevi niso izgubili iz oči in dosegli so se marsikateri uspehi, tako na pr. v problemu prometa (konferenca v Barceloni) in proble-mu higijene. Ko pa je šlo za druge stvari, so kar nenadoma našle pov-sod zaprta vrata.

Že v prvih sejah D. N. je zahte-vala Italija po svojem zastopniku Tittoniju, da se udeležijo dogovori iz l. 1917. in 1919., v kolikor se tiče-jo razdelitve surovin. Tu pa se je začutil naenkrat tak odpor s strani Anglije in dominijonov, da je bil ob-stoj D. N. sam v nevarnosti, ako bi se hotela ta zahteva izvesti. Tako je propadla. Ako kdo stavi predlog, da se najizroči vprašanje reparacij Dru-štva narodov, bi se mu moral zaje-dno vpslati ves mednarodni finan-čni problem. D. N. bi se moralo ba-viti tudi z vprašanjem nemške infla-cije, s skrivnostjo mednarodnega va-lutnega kolebanja in špekulacije itd. itd., zakaj vse te stvari zavisijo dru-ga od druge. Če bi se vse te povojne zadeve predložila takorekoč en bloc Društvu narodov, kaj potem? Ne dvomimo, da bi bilo Društvo narodov kos svoji nalogi, največje težkoče bi bile seveda interne vrste: Društvo narodov sestoji iz zastopnikov za-interesiranih držav in prav radi tega bi bile pri delu notranje težkoče in konflikti morda večji kot zunanji. Zato si za enkrat še nihče ne upa storiti usodepolnega koraka.

A. E. W. Mason:

44

KLIC NA POMOČ.

Roman.

»Poglej, mala,« je rekel in ju porinil nazaj proti njej, »dobrega živeža se ne more kupovati s svincem.«

Celija se je v obupu odstranila iz prodajalne. Bila je preplašena. Ni se upala nazaj v svojo sobo. Misel na vratarja, ki jo bo opozoril na najemnino, jo je kar stresla. Stala je na tlaku in začela plakati. Nekateri ljudje so se ustavili in jo radovedno gledali. Slednjič ji je rekel stražnik, naj gre naprej.

Deklica je s solzami v očeh šla naprej. Bila je tako obupana, tako zapuščenca!

»Mislija sem skočiti v Seino,« je dejala Celija, ko je pravila svojo povest preiskovalnemu sodniku. »Zares sem šla k reki. Toda voda je bila videti tako mrzla, tako strašna, jaz pa sem bila mlada. Tako zelo sem si želela živeti. In potem je prišla noč in luči so razsvetlile mesto in bila sem zelo trudna in — in —«

In, z eno besedo, mlado dekle je prišlo gor na Montmartre vsa obupana, tako počasi, kakor so jo njene utrujene noge nosile. Šla je enkrat ali dvakrat boleče mimo restavrantov in je

slednjič vstopila v enega v upanju, da se je bo kdo usmilil in ji dal jesti. Stala je prav pri vhodu v jedilnico. Ljudje so hodili mimo nje, gospodje v večernih obleki, gospe v svetlih oblekah in draguljih. Ne eden je ni opazil. Stislila se je v kot, in sedaj, ko je bila tu, bi bila rajše imela, da je nihče ne bi opazil. Bili sta pa tu dve dekleti, ki sta bili najeti, da plešeta med mizami, med tem ko je občinstvo večerjalo — ena je bila oblečena kot paž v modrem satenu, druga pa kot španski plesalec. Obe dekleti sta bile prav prijazne. Govorile sta s Celijo med plesi. Plesale sta valček z njo. Toda nihče je ni pogledal. Ni imela draguljev, ni imela finih oblek — ni bila chic, tri neobhodno potrebne stvari. Bila je samo mlada in imela je lep obrazek.

»Toda,« je dejala Celija, »brez draguljev, finih oblek in chic-a ni nič v Parizu. Slednjič pa je vendar prišla Madame Dauvray v dvorano in družbi prijateljev iz gledališča in videla je, kako sem bila nesrečna in mi je dala večerjati. Spraševala me je o mojem življenju in jaz sem ji pripovedovala. Bila je zelo prijazna in vzela me je seboj domov, jaz pa sem ves čas jokala v vozu. Vzela me je za par dni, potem pa mi je rekla, naj živim z njo, ker je bila ona tudi včasih tako zapuščenca in, če hočem, mi bo našla neki dan ljubkega, dobrega soproga in mi dala

doto. Tako sem mislila, da je vsa moja nesreča pri koncu,« je dejala Celija z nasmehom.

Čez štirinajst dni je Madame Dauvray zapu-la Celijo, da je prišel v Pariz nov vedeževa-lec, ki je, gledajoč v kristal, mogel pripovedo-vati najčudnejše stvari iz bodočnosti. Vzela je Celijo naslednji dan seboj k vedeževalcu in de-kle je takoj razumelo globoko strast ženske, ki je bila njena prijateljica. Le malo časa je tra-jalo in Celija je spoznala, kako so gospo Dau-vray varali, kako so jo neprestano goljufali. Celija je o tej stvari premišljevala.

»Madame je bila zame zelo dobra. Bila je ljubezniva in uljudna,« je dejala Celija z od-kritosrčnim glasom. »Ljudje, ki so jo poznali so se ji posmehovali in niso bili prijazni. Toda mnogo žensk je na svetu, ki jih ljudje spoštu-jejo, a mnogo slabše kot je bila uboga Madame Dauvray. Zelo sem jo rada imela, zato sem ji napravila predlog, da bi imeli seanso in da bi jaz priključila duhove iz onega sveta. Vedela sem, da jo morem zabavati s stvarjo, ki je mnogo bolj duhovita in zanimiva kot vedeže-valci. In obenem pa sem jo hotela obvarovati, da bi je ne goljufali. To je vse, na kar sem mis-lila.«

Da, to je bilo vse, na kar je mislila. Ni ra-čunala na Helena Vauquier in tudi ni vedela v

naprej, kakšen utis bodo napravile njene seanse na gospo Dauvray. Celija ni imela nobene sum-nje na Helena Vauquier. Smejala bi se bila, če bi ji bil kdo pravil, da jo iz zavisti sovraži ta poštena ženska srednjih let, ki je bila tako po-zorna, prijazna in hvaležna za vsako prijaznost. Celija je naredila nenaden skok iz Montmart-rea, radi tega jo je Helena Vauquier zaničevala. Celija je zavzela njeno mesto v zaupanju pri gospej Dauvray in je spremenila zaupno prija-teljico v navadno služabnico, zato jo je Helena Vauquier sovražila. Iz sovraštva do tega de-kleta pa je postalo tudi sovraštvo do stare, pra-znoverne, neumne ženske, ki jo je mladi in ljub-ki obraz tako lahko očaral. Helena Vauquier je obe zaničevala, obe sovražila, toda gojila je sovraštvo le na skrivnem. Nato so prišle seanse, ki se jih je ona tudi udeleževala. Bila je la-komna in poželjiva, kakor marsikatera njenih vrstnic. Njeno sovraštvo do Celije in njeno za-ničevanje za gospo Dauvray se je spremenilo v prav delirij, toda delirij, ki ga je morala zvito skrivati. Kar vrela je v njej, a na zunaj je bila mirna kot popreje.

Celija ni čutila sovraštva, ki jo je obdajalo, obratno pa tudi ni opazila izrednega utisa teh spiritalističnih seans na gospo Dauvray. Celija ni bila nikdar poprej tako blizu verovačemu občinstvu.

Razmere v Turčiji in Carigradu.

Dopisnik ruskega lista »Novoje Vremja« razpravlja o položaju v Angoriji in v Carigradu in izvaja: Optimisti vidijo v zadnjih poročilih iz Angore dokaz, da se je položaj zboljšal in da se lahko z zanesljivostjo pričakuje, da bodo odstranjene vse zapreke in dosežen sporazum med Turčijo in antanto. Pesimisti bi lahko temu ugovarjali, češ, tudi pred lausannsko konferenco so računali z ugodnim izidom pogajanj in vendar so se ta končno izjalovila. Ne glede na to, da je bil v Lausanni dosežen sporazum glede mnogih vprašanj in da je odgovor angorske vlade v splošnem miroljuben, je ostal glavni motiv raznolastičnosti vedno nespremenjen: z ene strani — odločni sklep Turkov storiti konec kakršnihkoli juridičnih, gospodarskih in drugih prednosti inozemcev, z druge strani pa prav tako trdovratno stališče zaveznikov, ki hočejo obdržati kar največ svojih nekdanjih privilegijev. Zaradi tega nasprotja se je pravzaprav izjalovila lausannska konferenca, in to bo tudi najvažnejši motiv borbe na predstoječi konferenci. Turki bodo še bolj trdovratno vztrajali na svojem stališču, ker je bilo razpoloženje narodne skupščine napram pomirjevalni tendenci Kemala in izmet paše bolj opozicijsko, kakor se je mislilo poprej. Kemal je moral pritisniti na narodno skupščino z namenom priboriti si vsaj približno ugoden votum; in vendar se je pri končnem glasovanju od 285 navzočih poslancev 95 vzdržalo, 170 jih je glasovalo za, 20 pa proti projektu odgovora antanti. Očitno je ga oni, ki so se pri glasovanju vzdržali, tudi niso odobrvali, smatrali pa so, da je bolje ne oteževati še itak težkega položaja kabineta. Tako glasovanje je tem bolj značilno, ker je bila angorska skupščina izvoljena pravzaprav pod vplivom vlade in je v njej med 206 uradniki, 49 vojaških dostojanstvenikov in 51 duhovnikov samo 36 zastopnikov svobodnega poklica (med njimi 11 advokatov, 4 novinarji in samo 1 delavec). Razumljivo je torej, da bi bila borba ali neodobranje parlamenta, ki je po svojem sestavu tako soroden vladi, za njo posebno občutna; zato pa je verjetno, da se bo vlada v bodoče izogibala vseh ukrepov, ki bi mogli razdražiti trdovratno in obenem vplivno skupino parlamenta. To dejstvo pa zadostuje za domnevo, da perspektive za novo Lausanno niso bogve kako slajne.

V pričakovanju te nove konferenke je življenje Carigrada na videz sicer mirno, v resnici pa še vedno napeto in javnost z zanimanjem posluša vsakršne vesti, posebno tiste, ki se tičejo za vse najbolj kočljivega vprašanja glede »odhoda zaveznikov«. Ker je politična napetost nekoliko pojenjala, so se te vesti zopet pojavile. Te vesti vznemirjajo tudi rusko prebivalstvo, ki je postalo zaradi jesenske panike bolj redko. Perspektiva, da lahko ostane brez vsake zaščite pod oblastjo boljševiških zaveznikov — Turkov, še vedno vzbuja pri mnogih strah, četudi do sedaj angorski uradniki, ki so zasedli mnoga odgovorna mesta, še niso nastopili proti Rusom z represalijami. Ne vpliva na ruske begunce niti navzočnost sovjetskega konzula, če tudi se opaža tu pa tam njegovo delovanje. Tako je pred kratkim priobčil v mestnih francoskih in drugih listih razglas, da bodo 21. marca — ob priliki obletnice februarске revolucije in strmoglavljenja carizma — vsi ruski uradi in tvrdke v Carigradu zaprte. Toda izvemši samega konzula Zalkinda ni nobeno podjetje izvršilo njegove naredbe in februarске revolucije se ni praznovala. Neuspeh je imel konzul tudi pri drugem poskusu, ko je hotel namreč izobesiti na svojem konzulatu v predmestju Sišli zastave sovjetske Rusije. Na zahtevo zavezniške policije so jih morali takoj sneti. Toda Zalkind je šele prva lastovka, kajti za njim pride baje pravi generalni konzul, kakor trdijo, bivši uradnik zunanega ministrstva Kalmykov. Ta mož je med onimi maloštevilnimi, ki so stopili v boljševiško službo. V zadnjem času je bil odpravnik ruskega konzulata v Smirni, in ko so mesto zavzeli Turki, je ostal tam. O prihodu v Carigrad prave sovjetske diplomatske misije se sedaj še ne govori. Sicer pa Carigrad ni več juridična prestolnica Turčije, in narodna skupščina niti ne misli vstopati mesta v tem pomenu. To je tendenca, ki prevladuje do sedaj, bodočnost pa bo pokazala, ali se bo pod vplivom dogodkov spremenila ali pa cela turška zgodovina v resnici prehaja v novo dobo.

Radić sondira teren za ustanovitev separatističnega bloka.

KONFERENCA RADIČEVIH DELEGATOV V LJUBLJANI IN SARAJEVU. — SEPARATISTIČNI BLOK BI ŠTEL 120 POSLANCEV. — FEDERALIZEM. — EKSODUS IZ PARLAMENTA. — DELEGATI SLS PRIDEJO NA KONFERENCO V ZAGREB.

— Ljubljana, 23. marca. Voditelj HSRS Stjepan Radić je v svrhu sondiranja terena za ustanovitev enotnega separatističnega bloka odposlal v Ljubljano štiri odposlance, da vodijo razgovore o skupnem nastopu v parlamentu s poslanci SLS. Odposlanci pod vodstvom strankinega podpredsednika dr. Vladimirja Mačka so prispeli v Ljubljano dne 22. t. m. z dopoldanskim zagrebškim vlakom ter so se nastanili v hotelu »Unionu«. Zadevni razgovori so se vršili med obema skupinama v unisoni srebrni dvorani popoldne in zvečer 22. t. m. S ponočnim zagrebškim vlakom so se nato odposlanci HSRS zopet odpeljali nazaj v Beograd. O teh pogajanjih SLS ni izdala nikakega komunikata. Poslanci SLS varujejo strogo tajnost.

— Zagreb, 24. marca. (Izv.) Današnji zagrebški listi podajajo o ljubljanski konferenci med SLS in HSRS tele informacije:

Na konferenci, ki je dne 22. t. m. popoldne in zvečer trajala v Ljubljani in kamor so Radićevi delegati prispeli popolnoma inkognito, je pp. dr. Vladimir Maček v imenu Radića predložil SLS načrt o ustanovitvi separatističnega bloka. Dr. Ante Korošec je v imenu SLS sprejel idejo bloka. Na konferenci je bilo dalje govora o republikanizmu in federalizmu. Glede teh vprašanj se je dr. Maček pogojno izjavil s pristavkom, da si je Stjepan Radić v tem pogledu pridržal osebno odobritev zaključkov.

Zagrebški listi dalje javljajo, da pride na nedeljsko konferenco HSRS, ki se vrši z dovoljenjem pokrajinskega namestnika za Hrvatsko in Slavonijo dr. Cimića v sejni dvorani nekdanjega sabornega poslopja, tudi posebna delegacija SLS iz Ljubljane, baje tudi dr. Korošec sam.

Nedeljske konference se pa udeležijo tudi dr. Spaho v imenu muslimanske stranke za Bosno in Hercegovino. Radićeva stranka računa, da ji uspe ustanovitev bloka, obstoječega iz HSRS, SLS in Spahovcev ter mogoče tudi Nemcev, ta skupina bi štela 120 mandatov.

V slučaju, da akcija separatističnega bloka v Beogradu ne bi imela dovolj umevanja in da blok ne dobi vpoštevanja in da blok ne dobi vpoštevanja in da blok ne dobi vpoštevanja, tedaj se namerava izvesti eksodus iz parlamenta.

— Sarajevo, 23. marca. (Izv.) Med Spahovo muslimansko skupino in Radićevimi odposlanci se že dva dni vodijo posvetovanja glede skupne politične in parlamentarne akcije. Politični krogi so prepričani, da pride do popolnega sporazuma med obema skupinama in da se dr. Spaho udeležijo konference Radićevega poslanskega kluba v Zagrebu.

Se vedno živahno komentirajo Spahove uspehi pri volitvah in kaj je bil glavni vzrok, da je centralistična Maglajevićeva skupina popolnoma podlegla. Med muslimani je Spaho organiziral

tajno, a tembolj učinkovito volilno agitacijo. Med muslimane je dal razširiti slike Kemal paše. Muslimani so te slike politično prav umevali.

RADIKALNA STRANKA NE VODI ŠE OFICIJELNIH RAZGOVOROV Z RADIĆEM.

— Beograd, 24. marca. (Izv.) Tekom včerajšnjega dneva so bila prestanda posvetovanja in razmotrivanja o notranji politični situaciji med posameznimi političnimi skupinami in politiki. Včeraj ni bilo seje ministrskega sveta, pač pa so ministri privatno razpravljali o ustvaritvi novih političnih kombinacij. Od radikalne strani odločno naglašajo, da radikalna stranka še ni oficijelno stopila v nikake razgovore s Stjepanom Radićem, da minister Ljuba Jovanović, ki velja v stranki za enega najbolj preudarnih in razboritih politikov, ne odide v Zagreb pred nedeljsko konferenco Radićevih poslancev. Današnja »Samouprava« odločno demantira vse te vesti in tudi pristavlja, da radikalna stranka ne vodi nikakih tajnih pogajanj z Radićem.

V resnici je nesporno, da še ni radikalna stranka ničesar storila, da se doseže sporazum z Radićem. Vodstvo radikalne stranke stoji na stališču, da je treba najprej počakati na glavne rezultate konference poslancev HSRS v Zagrebu. Takoj, ko bo oficijelno znano stališče Radićeve stranke in glavnim političnim problemom, je radikalna stranka pripravljena stopiti z Radićem v odkrita in jasna pogajanja.

Pokrajinski namestnik za Hrvatsko in Slavonijo dr. Cimić je članom vlade in ministrskemu predsedniku te dni podal kot poznavalec hrvatskih razmer jasno in izčrpno poročilo o celokupnem položaju na Hrvatskem in v Slavoniji. Pokrajinski namestnik je dobil navodila glede nadaljnjega postopanja napram Radiću ter je včeraj odpotoval nazaj v Zagreb.

Politična situacija — nejasna.

— Beograd, 24. marca. (Izv.) Politična situacija je ostala tekom včerajšnjega dneva popolnoma nejasna. Po mestu so bili afiširani letaki o intervjuu s Stjepanom Radićem. Interview je na vodilne politične kroge napravil velik odmev. Radikalni krogi zelo optimistično premotrivajo situacijo in pred vsem pričakujejo rezultatov nedeljske konference v Zagrebu, ko se Radić v oficijelni obliki izjavi o situaciji. Prevladuje povsod mnenje, da bo mogoče doseči z Radićem sporazum. Na drugi strani pa nekateri politiki kalkulirajo o sestavi gotove koalicije, računajo na eventualnost, da radikalna stranka lahko pritegne v koalicijo Koroščevo in Spahovo skupino in bi na podlagi tega razpolagala v parlamentu s 166 glasovi od 313, pristeti pa je v to kombinacijo tudi Nemce in turški džemijet.

Italijani pričakujejo rešitev od jugoslovanske vlade.

— Opatija, 23. marca. (Izv.) Živahno se komentira pri članih italijanske delegacije nova odločna izjava Jugoslovenov, da Baroš in Delta nikakor ne moreta pripasti konsorciju, ker sta del sušaškega pristanišča. Po vsej sili je hotel Quartieri stisniti v konsorcij to jugoslovnsko last, pa se mu ni posrečilo. Jugosloveni stoji na jasnem stališču, da se ima konsorcij raztezati samo na pristanišče, katero pripada Reki. Italijani kršijo jugoslovnsko suverenost. Proti temu pa se obrača jugoslovnska delegacija in tudi beogradska vlada ne more storiti ničesar drugega. Baroš, Delta in Brajdica morajo biti pod izključno upravo jugoslovnske države. Pogajanja zadenejo lahko samo ono, kar gre rešiti držav. Italijani pa si lastijo pravico nad Reko, ki ni njihova, in nad Barošem in Delto, ki tudi nista njihova. Tako kršijo reško in jugoslovnsko suverenost. Zato pa morajo temeljito revidirati in izpremeniti svoje načrte za sporazum glede Reke. Italijane je zadelo posebno hudo jugoslovnsko naglašanje, da ima o Reki razpravljati in pogajati se za obnovo prometa v reškem pristanišču in po železniški reški vladi. S tem so se čutili Italijani potisnjeni z osrednja na stran za reško vlado. Stališče Jugoslovenov pa je povsem korektno. Kar gre nam, imamo dobiti mi, kar spada pod Reko, to je njena last in o tem presoja ona. Kaj pa ima pravzaprav Italija na Reki? Nobene lastnine, milijonov, ki jih je zapravila za Reko, pa jej ne bodo vračali Jugosloveni in tudi pravi Rečani to odklanjajo.

Italijanski načrt za konsorcij je pravi juridični monstrum, ker ustvarja juridično osebo, kateri se dajejo vsi atributi države, daje se jej suverena oblast, zakonodaja, uprava, sodstvo, z eno besedo: ustvarja se nova država poleg reške države. To in kolobocija, kateri

in Dubrovnika na Sušak zunanji minister dr. Ninčić! Na svojem potu iz Dubrovnika v Bakar se je ustavljal zunanji minister tudi v Splitu, kjer je imel kratek intervju s nekim novinarjem. Zunanji minister se je pred vsem izjavil o notranjopolitični situaciji, naglašajoč, da imajo sedaj radikali na razpolago več kombinacij glede sestave vlade, a sprejeti hočejo ono, ki bo zagotovila dosedanj tok političnega življenja. O Radiću je izjavil, da so njegovi uspehi le efemernega značaja. Po zahtevu ministra so radikali odločili brezpogojno izvesti vidovdansko ustavo.

Glede uspehov pogajanj z Italijo se je zunanji minister izrazil zelo pesimistično.

V Baker je prispel zunanji minister na parniku »Saloma«. Od tam se je prepeljal z motornim čolnom do obrežnega hotela Jadrana. Ob istem času je iz Opatije prispela v hotel naša delegacija s svojimi strokovnjaki pod vodstvom dr. Rybaja. Kmalu nato je zunanji minister v spremstvu delegacije z motornim čolnom pregledal vse obrežje, Delto in Baroš, obšel je tudi Brajdico.

Člani posebne posvetovalne komisije na Sušaku z dr. Červarjem na čelu

so bili sprejeti od zunanjega ministra. Dr. Črvar je ministru pojasnil najvažnejše interese Sušaka ter navedel tudi razloge, ki govorijo proti vstopu naše države v reški konsorcij, ki naj bi prevzel eksploatacijo celokupne reške luke z Barošem, Delto in Brajdico. Italijanski načrt bi imel za posledico, da bi bila vsa trgovina koncentrirana na Reko na škodo Sušaka in ostalega Primorja. Italijanski načrt pa posega tudi v državno suvereniteto. Ožji konsorcij z reškimi pristaniščem pa je tudi nemogoč, ker je bila Reka za časa vojne popolnoma pasivna in so sedaj potrebne velike skromne investicije za popravilo pristanišča. S temi investicijami pa se lahko zgradi popolnoma nova luka pri Martinšćici.

Dr. Gjuro Červar je končno zunanjega ministra naprosil, da vlada vstraja pri dosedanjem stališču, da varuje jugoslovnske interese z ozirom na gospodarski razvoj Sušaka. Zagotavljal ga je, da bo narod zunanjemu ministru vedno hvaležen, če bo vlada varovala naše interese.

Popoldne se je zunanji minister preko Delnic in Zagreba odpeljal v Beograd.

Politične vesti.

— Poset kralja Aleksandra v Parizu. Kakor poroča »Petit Parisien«, namerava kralj Aleksander s kraljico Marijo prihodnji mesec odpotovati v Pariz ter obiskati predsednika francoske republike Milleranda. Kraljevska dvojica ostane v Parizu štiri dni.

— Pašić v avdienci pri kralju. Ministrski predsednik Nikola Pašić je bil včeraj popoldne sprejet v daljši avdienci od Nj. Vel. kralja, kateremu je poročal o notranjopolitični situaciji v zvezi z izidom volitev, kakor tudi o izrednem sestanku narodne skupščine.

— Pokrajinski namestnik za Slovenijo v Beogradu. Pokrajinski namestnik za Slovenijo g. Ivan Hribar je včeraj jutraj prispel v Beograd. O politični situaciji je poročal ministrskemu predsedniku Pašiću. Tekom današnjega dneva bo imel konferenco z ministrom notranjih del Vujićem in še z nekaterimi drugimi ministri.

— Na naslov Hrvatske in Slovence! Tržaška »Edinost« je napisala v četrtletnem uvodniku »Po volitvah v Jugoslaviji«, v katerem razpravlja o velikem pomenu teh volitev in naglašajo potrebo sporazuma med središčem države in njenim bratskim doslej opozicijskim delom. Na naslov Hrvatske in Slovence pa piše nastopno: »Hrvatje se na pragu velikih odločitev, ki jih bodo obremenjale z usodno odgovornostjo ne le napram državi, ampak tudi napram lastnemu narodu. Če bi nadalje tirali nesmiselno gonjo za »republiko« in če bi s tem izvalili dogodek, katastrofalne za državo, v kak položaj bi zašla potem ta njih »republika«? Bila bi kot blago, zgubljeno na cesti, ki ga more pobrati, kdor slučajno gre mimo. In naj ne pozabijo, da imajo sosed, ki kar preže na ta lepi in po svoji zemljepisni legi dragocen kos njihove zemlje. Njihova republika bi bila kakor ladja na visokem razburkanem morju brez jadra in krmla in brez vidika na kako varno zavetišče. Prišli bi pač iz »srbskega robstva«, ali zašli bi na kraj groba. V sedanjih državni pripadnosti pa imajo zaščito v uvaževani organizirani državi z močno organizirano vojsko. Naj torej obrameno stvar, kakor hočemo, vedno vidimo tisoč razlogov za sporazum toliko v interesu države, kolikor v življenjskem, v najširšem pomenu te besede, interesu hrvatskega naroda. Da ta jasna in neoporečna resnica velja v polni meri tudi za Slovence, tega pač ni potreba še posebej dokazovati.«

— Svetozar Pribičević o volilnih rezultatih. Beogradska »Politika« priobčuje mnenje Svetozarja Pribičevića o izidu skupščinskih volitev. Pribičević zastopa mnenje, da je radikalna vlada doživela pri volitvah — poraz. Radikali so vzeli vlado v svoje roke in spravili v svojo službo ves državni aparat, da bi si s tem zagotovili večino v narodni skupščini. Toda dobili so samo eno tretjino mandatov, dočim je druga vladna skupina pri volitvah ostala brez mandata. Radikali nosijo odgovornost pred narodom, ker so vodili volitve ne zato, da bi zrušili separatiste in protidržavne elemente, marveč samo z namenom, da uničijo demokratsko stranko, ki je državotvorna. Glavni cilj vlade je bil, da se uničijo prečanski demokrati, zlasti oni v Hrvatski, ki so zvesti kralju in državi.

— Komunistični glas o volitvah v Jugoslaviji. Tržaški »Laborator« prinaša iz Ljubljane dopis o volitvah v Jugoslaviji. Med drugim pravi, da je zmago opozicijskih strank pripisati tudi dejstvu, da so delavci vsled tega, ker niso mogli glasovati za komunistične kandidate (to je laž, ker so bile povsod tudi delavske liste! Uredništvo)

glasovali tudi za hudiča (niso hoteli voliti socialnih demokratov, pač pa klerikalce! Uredn.) samo da so pokazali svoje opravilno sovrastvo proti reakciji, ki vlada v Beogradu. Radićeva stranka obvladuje vsu Hrvatsko. Ideja njegove kmečke republike se je zelo razvila in lahko škoduje eksistenci te države. Nedeljske volitve so poslabšale notranjo situacijo Jugoslavije. Klerikalni Slovenci zahtevajo avtonomijo, Radićevi Hrvatje revajo, v Crngoriji je izvoljen nekaj pristašev pok. Nikite, vsled tega se pričakujejo dogodki, katere hoče komunistični dopisnik navesti v drugem svojem pismu. Zaključuje z napovedjo revolucionarnih nemirov, češ, kdor bo živel, ta bo videl v Jugoslaviji še lepe reči.

— Rezultat volitev na Stajerskem. Predsedništvo pokrajinske uprave objavlja: Končni izid volitev v narodno skupščino v volilnem okrožju Maribor — Celje. Število volilcev po volilnem imeniku 140.115. Število oddanih glasov 97.491. Dobili so glasov: 1. Dr. Vekoslav Kukovec 5169. 2. Dr. Anton Korošec 56.665. 3. Dr. Novčan 1461. 4. Drofenik 4553. 5. Rudolf Golouh 5734. 6. Franc Schauer 5981. 7. Stjepan Radić 10.186. 8. Koren 4280. 9. Anton Brandner 2090. 10. Dr. Milan Stojadinović 1165. — Izvoljeni so za narodne poslance: 1. Dr. Anton Korošec. 2. Franjo Žebot. 3. Ivan Vesensjak. 4. Dr. Josip Hohnjec. 5. Vlado Pušenjak. 6. Jakob Vrečko. 7. Stefan Palež. 8. Jurij Kugovnik. 9. Josip Klekl. 10. Geza Šiftar. 11. Andrej Bednarič. 12. Davorin Kranjc. 13. Stjepan Radić. 14. Stefan Čežmešija. 15. Fran Schauer. — Izvoljen je bil torej Nemec v veliko šramoto slovenskih naprednih strank, ki so ostale na Stajerskem brez zastopstva, ker so bile med seboj tako razcepljene, da niti v pošteve niso prišle.

— Važna izjava Trockega. Ruskulta poroča, da so ameriški listi priobčili pismeni odgovor Trockega na celo vrsto vprašanj znanega novinarja A. Ransowa. V tem odgovoru Trocki je drugim pravi, da za sedaj še ni v interesu delavstva razvneti svetovno revolucijo. Mi smo brez dvoma zainteresirani na zmagi delavskega razreda, pravi Trocki, toda nikakor ni za nas koristno, da bi revolucija nastala v izkravavi in siromašni Evropi, kajti v tem slučaju bi proletarijat podedoval od buržuazije samo razvaline, kakor smo jih podedovali mi Rusi od carizma in buržuazije. Delavske mase polagoma spoznavajo rezultate imperijalističnega delovanja. Dokaz temu je dejstvo, da se komunistična internacionala vedno bolj širi. Ne upamo si prorokovati glede časa, toda ne dvomimo pa niti najmanj, da bo ta proces prevedel evropski in sovjetski proletarijat do končne zmage. Če bi se buržuaziji posrečilo zaplesti Evropo v novo vojno, bi nastopila neizbežna posledica — nazadovanje evropske kulture, in sicer za dolgo časa. Seveda bi se tudi revolucija ne približala svojemu cilju, marveč samo oddaljila. Zato je z revolucionarnega stališča naš življenjski interes, da se ohrani mir. Ta izjava ima brzokone namen pomiriti evropsko javnost in v zvezi z nemško-zavezniškim konfliktom omogočiti boljševikom, da bi lahko nemoteno kovali svoje tajne načrte. V tem oziru so sovjetski praviki, ki skrbijo, da jim druge države ne gledajo preveč na prste, res pravi mojstri.

— Število francoskih poslancev se znatno skrči. Francoska poslanska zbornica je sklenila z ogromno večino 490 proti 80 po zelo živahni debati, da ne preide v razpravo o predloženem načrtu, s katerim hoče vlada obdržati dosedanje število poslancev. Zbornica je nato sprejela predlog, po katerem se določa število poslancev po rezultatu ljudskega štetja iz leta 1921., vsled česar se skrči število poslancev približno za 100.

Zbirajte znamke
za „Jugoslovnsko Matico“

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

OPERA.

Sobota, 24. marca: Nižava Red A
Nedelja, 25. marca: Carostrelec Izv.
Ponedeljek, 26. marca: Zaprti.

DRAMA.

Sobota, 24. marca: Otok in struga Izv.
Nedelja, 25. marca: Othello Izv.
Ponedeljek, 26. marca: Ugrabljene Sabinke Red C

— Nova Meškova knjiga. V »Narodni založbi« je pravkar izšla nova knjiga pisatelja Ksaverja Meška »Naše življenje«. Knjiga obsega niz kratkih črtic in slik, ki so vzete vse iz aktualnega življenja. Nekatere črtice se čitajo kakor pesmi v prozi. Črtica »Begu« je, ki odvarja zbirko, je prava epopeja trpljenja in nesreče naših beguncov. »Koroške elegije« so posvečene nesrečnemu koroškemu plebsu in so pisane s srčno krvjo, saj je pisatelj preživel vso svojo možko dobo na Koroškem, okusil vse neizrečeno trpljenje in gorje našega koroškega ljudstva in čuti sedaj bolj kakor kdoli drugi neizmerno bolelost, ko je od narodnega telesa odtrgana zibelka slovenske misli. »Mislim da v prejšnjih časih,« pravi pisatelj, »da je potreba voditeljem naroda razsodnosti, previdnosti, modrosti, ne otročajske kričavosti in naplne vrtočlavi. Danes si govorim z bridkostjo: Kaj naj modrost med nami, v narodu najhujših šarlatanov, najnevarnejših, kar najneposobnejših harlekinov? Kdor je najglasnejši kričavec, najpreznejši glumač na prestol z njim, narodov voditelj naj bo!« — Posebno efekti so »Zapiski iz za velikih dni«, ki slikajo pričakovanje in strah, čustva pisateljeva ob plebskih dneh. »Kakšen bo konec?« se vprašuje pisatelj, »zmagal? Poraz? Svoboda ali še nadaljnje, še hujše suženjstvo?« — Knjiga obsega 107 strani in stane 18 dinarjev. Dobiva se v »Narodni knjižarni« v Ljubljani. Najnovejša Meškova delo toplo priporočamo našemu čitajočemu občinstvu. O knjigi sami, ki je zlasti prikladna za velikonočno darilo, še spregovorimo.

— Naša umetnost. Narodna galerija je začela te dni razpečavati priljubljeni album reprodukcij »Slovenska moderna umetnost« v treh oblikah: v obliki lične mape s 27 krasnimi slikami na posamičnih listih najfinerega papirja, v obliki elegantne vezane knjige in pa v obliki luksuzne izdaje za ljubitelje lepe knjige. Ta izdaja je vezana v limitirani pergament in predstavlja najdecentnejše, kar je še mudi naš književni trg na tem polju. Za velikononočno darilo je ta izdaja, ki ni draga ni, kakor niti, zato si jo usolamo občinstvu kar najtopleje priporočiti. »Slovenska moderna umetnost« je napredaj v vseh ljubljanskih knjižarnah in stane v obliki mape 35 Din., v obliki knjige 43 Din in luksuzni izvod 65 Din.

— Marjetonno gledališče. V Ljubljani (Mestni dom) zaključil letošnje sezono. Zadnji dve predstavi bosta v nedeljo 25. t. m. prva ob 15. drugi ob 18. Izšli bodo zadnji burko »Preskušnja« in orijentalno balno »Zakletki kalifa«.

— Gledališki list št. 23 prinaša poleg repertoarja tudi članka: Refleksija B. Putina o »Češnjem vrhu«. In dr. Fr. M. »Crte« k nastanku prve slovenske opere. — Umetniška priloga je slika opernega člana Hugo Zatheya.

— Ljubljanski Zvon. prinaša v marčevski številki tole vsebino: Fran Ahrent: Spomini dr. Ivana Tavčarja. Vojslav Mole: Pisma o stari umetnosti. France Vondrik: Priznava pismo. Marita Kmetova V meščani. Janko Samet: Srce — roža. Dr. Ivan Prilatič: Ponežla. Miha Poljskec. Ivan Zorec: Ljubice tri. Stano Kosovel: Janez Krstnik. Miran Jarc: Črni čarodeti. Dr. Joža Glonar: Askere v Šmarju. Milan P. blanič: Čuden god. Književna poročila. Kronika.

— Srpski književni Glasnik prinaša v številki z dne 16. marca tole vsebino: Vasilja: Momčililo Milošević. Neznana: Mirko Korolija. Cem: Božidar Kovačević. Luda dala: Božidar Kovačević. Iz francuske lirike. Putnik i Mišić: Milutin D. Lazarević. Utisli iz današnje Nemačke: Dragiša Vasić. Žan Zores: Milorad Gierlić. Nanič: pregled. Pozorliki pregled. Umetniški pregled. Politiški pregled. Ocene i prikazi. Beleške.

— Rad akademskog kluba »Janič« J. A. K. »J. Janič« je izgradil svoje organizacije prošlih je dana organiziran dvije nove svoje podružnice. Jedna je podružnica osnovana u Karlovcu. Odmah se je upisalo 50 članova. Predsednikom je izabran Zika Filipović, a tajnikom Novenka Truhović. Ova podružnica specijalno će brigu posvetiti prosveti našega naroda na selu. Ona će se baviti predavanjem, a ujedno će otvoriti i nekoliko čitačeva. Druga podružnica osnovana među studentima na univ. u Frankfurtu na Majni. Predsednikom je izabran Ivo Balzeli, a stud. med. potpredsednika Zorka Kostić, a tajnikom Mijo Mirković i Vinko Reich, dok je blagajnik Orahmir Čičanović. Ova podružnica kluba moći će da daje svim našim studentima točne informacije o studiju u inozemstvu, specijalno u Nemačkoj. U Frankfurtu je član kluba dr. Dragiša M. Joksimović držao predavanje o jugoslavenskom državstvu u inozemstvu, gdje je iznesao sve prednosti koje naše studentstvo može, da dobije sa studijem u Nemačkoj. Kad je toliko naših ljudi za vrijeme rata žrtvovali svoje živote, i studentska omladina treba

da nekoliko sati dnevno žrtvuje za svoju izgradnju da tako sačuvamo radne energije našem narodu, sebi i čovječanstvu. Klub je prošlog meseca ponovno skupio i poslao u inozemstvu našem narodu u okupiranim krajevima 987 novina: Novosti, Obzora, Riječi, Hrvata, Jutranje Listu, Pokreta, Slobodne Tribune, i ostalih. Ovu djelatnost slanja novina vrši se iz Zagreba i sa Sušaka. Narodna čitaonica i knjižnica u Korniču javlja lijep napredak. Knjižnica broji 320 knjiga od toga 143 zabavnih. U mjesecu decembru posudjeno je 28 svezaka a vraćeno 9. Klub je kroz čitavo vrijeme držano redovite sastanke na kojima je vodilo računa o svim našim narodnim potrebama.

— Mestno gledališče v Celju. V torek, dne 2. t. m. se v pripori Schönerherjeva doma v 5 dejanjih »ONO« v abomenem. Gostujeta dva odlična člana mariborskega narodnega gledališča in sicer ga. Bukščekova in g. Bratina. Začetek ob 20. uri.

Glasbeni vestnik

— Klavirski koncert francoske pianistke Blanche Selva. Navzlic (ali morda zaradi) reklame, ki je resničnemu umetniku le »kvar in zasmeh« (v nekem listu je bila ta reklama celo v nesanih verzih), ni bilo moč »Unionske« dvorane niti na polovico napolniti. Skoda pa imajo seveda ti, ki ji niti ni bilo. Kako sodi slavna umetnica sedaj o naši tako razbobotani kulturni višini, to pa gre v drugo poglavje. Selva Blanche je bila za nas odkritje. Mnogo smo čuli do danes pri nas velikih in malih pianistov, a niti eden to umetnost niti iz dalega ne dosega. Vendar bi bilo zanimivo presoditi, kaj je danes bolj trpajalo: ali izredno delikatna, galantna in originalna francoska glasba ali Selvina duhovita, izpriljavna interpretacija ali njena osupljiva, samosvoja tehnika. Zdi se mi, da drugo k drugemu. Kakor rečeno: večer je bil za mene pridiga nove, globke, iskreno občutene vere, vere, ki je še zadnje okove privržolenega spoštovanja do edinozveličavne nemške glasbe omajala. Blanche Selva je za marsikoga odprla danes novo knjigo, ki je zanimivejša kakor jo je svojčas pisal n. pr. Haydn Mozart in dr., in v največjem času marsikateri nemški modernist. V tej francoski umetnosti ni trudopolezna, preračunljiva duševnega dela. A je sila mnogo trenotne, iz vročega lučnega temperamenta in globokega občutja in resničnosti izvirajoče umetnosti. Od Rameaua, Couperina čez Cesarja Franca do Kavala in Severaca te spremila isti občutek neposredne, neumetničene, vsepriemajoče glasbene volje.

Rameau, največji teoretik vseh časov, ki je v svojem nauku o akordnih obratnikih takorekto odredil naše glasbeno naziranje, Couperin, osnovatelj francoske klavirske literature, s pridivkom »le Grand« in Dagincourt, skladatelj 17. in 18. stoletja našli so v Selvi Blanche najgorečnejšo svojo propagatorico. Ta glasba, priprosta, celo nekoliko krhka po svoji arhitekturi, je samo staket, ograja, okoli katere se ovija pokonno zelenje krivulj, priveskov, okrasov, ki so bili svojčas popolnoma na mestu. Bil je pač tedaj čas, ko so ljudje videli malogo svojega življenja v plesu in galanteriji. Gabriel Faure, čigar moderniteta morda leži v zunanji posameznosti, se še vedno naslanja na staro, preizkušeno klasično formo vendar je bila čista nočurna danes višek prvega koncertnega dela. Po času moral bi biti sedaj Cesar Franck, nebotičen orgelski mojster, ki je kakor Bach svoje najbolje napisal za ta instrument. Njegove simfonijske pesnitve, so za razvoj nove francoske glasbe neprecenljive važnosti. Franckov posameznik, če smem tako reči, je v prvi vrsti Vincent d'Indy. Nalmedonejši smer pa hodijo Debussy, Ravel, Roussel in Séverac. V Debussyju nepretrgana ni kakor biserna kača vijolič se, padajočih in dvigajočih glasbenih žarkov, v Ravelu na terčem sistemu skakljajočih stolpčkov in v Séveracu v se poglabljen orijentalizem: to mi je ostalo danes v ušesih. To je bistveno kar nam je tako bežno pričarala umetnica Selva Blanche. Čutim se srečnega da sem jo slišal. Menda je s tem vse povedano. Da so z menoj vred vsi ostali poslušalci čutili isto doživljalo je neskončno, iskreno splošno odobravanje. Toda, vse mine in na Selvo Blanche ostane le lep spomin.

— Koncert kubanskih kozakov. V torek dne 27. marca t. l. ob pol desetih zvečer priredi v dvorani hotela »Union« v Ljubljani vojaški hudožestveni zbor »Kubanjs« s 35 člani pod upravo svobodnega umetnika S. G. Sokolova samo enkratni koncert. Zbor je spopolnen s najboljšimi ruskimi solisti in pevi beogradske in zagrebške opere. To je zadnji koncert v Jugoslaviji, nakar odpotuje zbor v Italijo, na Španjko, Francosko in v Ameriko. Cene prostorov po 25, 20, 15 in 10 Din; dijaki in vojski 5 Din. Predprodaja vstopnic v kavarni »Zvezda« od 9. do 12. in 3. do 9. zvečer. — Sporedni koncert: I. Mojseva: Serenada, zbor; 2. Čajkovskij: Legenda, zbor; 3. Rubinstein: Noška (iz opere Demon), zbor; 4. Kolotilja: Molitev kozaka pred bitko, zbor; 5. Ništenski: Kuvavica, zbor. II. del: Davidovski: Bandura, solo. Bezridni (tenor). Duet. Med drugim poje basist Digaunt. III. del: I. Rimskij-Korsakov: Kmetka gostija, zbor. 2. Ar. Sokolova: Rdeči sarafovi, zbor. Solo G. Venderović; 3. Ar. Sokolova: Ej uhnem, zbor; 4. Kotolij: Signalni marš, zbor; 5. Konevici: Naj žvižga krogle, zbor. Solo G. Venderović. IV. del. Eksotični narodni ples: Ukrajinski Gopak, izvaja se sabljio Bondarenko in Černomorčenko; Ples kozaka (molitev Samilja) izvaja Usdanov s noži. — Koncert obeta ljubiteljev ruskega petja in narodnih plesov bogat usitek.

— Koncert v korist Borštnik. Verovskega spomenika se vrši neprekinjeno v ponedeljek 9. aprila v operi. Opozorjamo vse korporacije in društva da se na to odzdravijo. Uduženje gled. igralcev.

— Pevsko društvo »Slavec«. Redni občinski zbor pevskega društva »Slavec« se vrši v torek dne 27. marca 1923 ob 20. v društvenih prostorih v »Narodnem domu«.

Sokolstvo.

— Sokol I. V soboto, dne 24. t. m. se vrši v društvenih prostorih na trgu Tabor predavanje br. dr. Stane Rapeta: »Svetovni živilski mazar«. Bratje in sestre, udeležite se polnoštevno tega za vsakogar koristnega in zanimivega predavanja. — Prosvetni odsek Sokolskega društva Ljubljana I.

— »Ljubljanski Sokol« je sprejel na svojem zadnjem občnem zboru nova pravila, po katerih naj več takozvanih podporin članov, ampak so vsi člani enaki in se samo interno delijo v telovadeče in netaelovadeče. Nova pravila obsegajo več važnih določb, ki omogočajo društvu začetni na podlagi posebnega poslovnika s čiščenjem vrst članstva. Sokolstvo mora postati moralna elita naroda, njegov ponos in vzor celemu svetu. Kdor ne more uravnati svojega javnega in privatnega življenja po strogih sokolskih načelih, mora rad ali ne rad zapustiti naše vrste. Pot do pravega spoznanja in poimovanja sokolstva pa pelje skozi telovadnico. Le večletno redno in vztrajno delo v sokolski telovadnici lahko napravi iz navadnih ljudi prave Sokole. Zato je na podlagi pravil določilo društvo, da mora vsak član in članica, ki je po vojni vstopil v našo organizacijo, vsaj do izpolnitve 26 leta redno obiskovati telovadbo svojega oddelka. Samo v prav izjemnih primerih se more na predlog voditeljskega zbora neposredno opravičiti. V interesu zdravja vsakega posameznika je na železi, da telovadi vse članstvo do najpoznejših let, obvezna pa je telovadba za enkrat samo do izpolnitve 26. leta. Pozivljamo torej vse prizadete brate in sestre, naj nemudoma začnejo telovaditi in tudi vztrajajo v vrstah telovadečega članstva. Kdor pa nikakor ne more ali ne sme obiskovati telovadbe, naj se med telovadnimi urami zgleda po dokazi o izredni telovadni zapreki pri pooblaščenem zastopniku oziroma zastopnici voditeljskega zbora na galeriji telovadnice v Narodnem domu. O veljavnosti opravičev bo sklepal voditeljski zbor in odbor. Proti vsem se ne 26 let stari članom in članicam, ki do 30. aprila 1923 ne začnejo redno telovaditi in se na zgoraj omenjeni način tudi zadostno ne opravičijo, bo društvo primorano postopati v smislu pravil in posebnega tozadnega poslovnika ter jih bo črtalo iz svoje srede. Telovadne ure članov so v ponedeljek, sredo in petek od 19.30 do 20.30 oziroma od 20.30 do 21.30, članice pa v torek in soboto od 19.30 do 20.30. Zdravo! Prednaki zbor.

— Ženski krožek Sokola I. v Ljubljani priredi v nedeljo dne 25. marca s članicami in ženskimi naraščanjem poplanski izlet na Šmarjetno goru. Odhod z opoldanskim vlakom do Kranja nato peš na Šmarjetno goru. Povratek z večernim vlakom v Ljubljano. Vabijo se poleg članic in naraščaja tudi starši. — Vožnja po železnici polovica. — Zdravo!

— Sokol I. v Ljubljani vabi svoje članstvo, da poravnava članarino v društveni pisarni na Taboru. Uradna ure so vsak dan od 16. do 19. ure. — Društvena javna telovadba se vrši dne 17. junija. — Zdravo.

— Sokol Čerknica preklene, vsled nenadne nastali zaprek »Stari grehi« za nedeljo 25. marca.

— »Sokoli« v Mostah vrši vse članstvo na redni občni zbor, ki se vrši z občinskim dnevnim redom dne 26. t. m. ob pol 8. uri zvečer. V društveni telovadnici na Selu. Radi važnosti je udeležba za vse članstvo obvezna. Odbor. (Brez pristojbine! Prihodniti v koši!)

Turistika in snop.

— Slovensko lovsko društvo ima v nedeljo 25. t. m. kakor smo že javili, svoj občni zbor v Mestnem domu v Ljubljani ob 10. uro popoldne. Za vsakega člana častna dolžnost je, da se udeleži tega zborovanja ker se imajo razpravljati jako važne društvene in lovske zadeve.

— S. K. Primerje rez. : S. K. Svoboda Ljubljana. V nedeljo dne 25. t. m. ob 16. uri se vrši na izrišču S. K. Primerja na Dunajski cesti priateljska nogometna tekma med navadenima kluboma.

— »Hermes« — »Grafika«. V nedeljo 25. t. m. nastopi Zagrebški S. K. »Grafika« proti Ljubljanskemu I. razrednemu »Hermesu«. S. K. »Hermes« nastopi to pot v docela novi sestavi, približno isti, kot smo ga bili valeni videti lani. S. K. »Grafika« je II. razredni klub na drugem mestu ter je popolnoma enakovreden protivnik prvega B razreda. Po zadnji tekmi s S. K. Slovanom bo moral »Hermes« pokazati precej dobre volje, da bo častno zastopal ljubljanski prvi razred. Začetek ob 4. pop. na izrišču »Hirle«. Igra se ob vsakem vremenu.

— T. K. »Skala«. Občni zbor T. K. »Skala« dne 23. januarja t. l. je sklenil, da morajo redni člani predložiti odboru koncem februarja t. l. pravilno izpolnjene turne kontrolne pole za prošlo leto. Veliko število rednih članov do sedaj tega še ni storilo. Kot resna sportna organizacija moramo brezpogojno vztrajati na tem, da redni člani točno izvršujejo klubove predpise. Valed tega opozarjamo posameznike, da se zamudne, da dostavijo najkasneje do konca meseca marca t. l. svoje lanske turne kontrolne pole na sledeči naslov: »T. K. 3. kvalifikacijska komisija, Ljubljana, Dolenjska cesta št. 62«. Kdor se temu poslednjemu pozivu ne odzove, tega črtamo iz seznama rednih članov. — Kvalifikacijska komisija T. K. »Skala«.

— Mirja : F. u. S. V. München v. 1860. I. in 2. aprila ob Velikonocnih praznikih gostuje v Ljubljani P. u. S. V. München v. 1860, eden prvih klubov Bavarske in Nemčije. Nastopil je pri nas že lansko leto s najlepšim uspehom, četudi je igral z mešanim moštvom. Letos bo nastopil v mnogo silnejši sestavi, v moštvo bodo nekateri reprezentančni igralci Monakova. Z ozirom na veliko zanimanje, ki vlada za te sportne prireditve, bo oskrbel Mirja predprodajo vstopnic pri tvrdki J. Gorec, palača Kredit. banke počasi z 20. tm.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 24. marca 1923.

— Radičevci, klerikalci pa Slovenci! Na drugem mestu poročamo, da so pretekli četrtek došli v Ljubljano štirje odposlanci Stjepana Radiča ter imeli v »Unionu« konferenco z delegati klerikalne stranke pod vodstvom predsednika dr. Korošca samega. Konferenca je imela namen, da ustvari enotno radičevsko — klerikalno fronto proti Beogradu. Posvetovanje se je vršilo skrivaj, tajno, za zaklenjenimi vrati. In ne brez vzroka! Očividno so se gospodje Radičevi delegatje bali, da bi ne bili baš predmet ovacij v Ljubljani, ako bi se tu izvedelo za njih prihod. Imeli so namreč slabo vest. Njih glasilo »Slobodni Hrvatski Borac« je namreč nedavno tega priobčil članek, v katerem je nanizal proti Slovincem toliko podlosti, toliko infamij, psov, in krvavih žalitev, da mora zavreti kri najmirnejšemu človeku. V tem tonu, kakor piše to Radičevu glasilo danes o Slovincih, doslej še ni pisal noben nemški, noben italijanski list. Vemo, da nismo bili Slovenci nikdar predmet posebne Radičeve ljubezni in da je nas uvaževal samo takrat, kadar je nas potreboval, a da si bi dovolil v svojih glasilih takšne krute žalitve Slovencev, tega pa vendarle nismo pričakovali, da si je nam znano, da je gospod »prezident hrvatske republike« šele pred par tedni javno proglasil Slovence za — magarce. In vendar išče sedaj pri teh »magarcih« podpore in opore. Pa jo je, kakor vse kaže, tudi našel. — Pri klerikalcih namreč! Pa se naj kdo še razburja zbog tega, da nas naši ljubljani Radičevi republikci časte z ljubeznivim priimkom dolgože živati! Sicer pa so si naši klerikalci in Radičevci drug drugega vredna bratovščina! Saj so bili že vedno v poslovnih stikih, zakaj bi ne bili še sedaj. Pred dobrimi 12 leti je Radič tudi prihajal v Ljubljano. Bil je takrat še prosjak. Tudi tisto pot je trkal na klerikalna vrata. Dobil je 10 tisoč kron in postal preko noči iz zagrizenega svobodomisleca in protiklerikalca pobožnjak, ki je nosil prestano na jeziku »Isusa i Mariju«. Danes ni več berač, danes se čuti svervena, zato ne prihaja sam v Ljubljano, marveč odpošilja semkaj le svoje odposlanstvo. Pa se bo zopet sklepala kupčija, kakor pred 12 leti samo s to razliko, da bo to pot delil srebrnice Radič. Kupčija je pač kupčija: včeraj je kupoval ta in je prodajal oni, danes pa prodaja ta in kupuje oni. Zato se ne bomo prav nič čudili, ako bodo jutri peli slavo in hosano onim tisti, ki so jih še včeraj proglašali za — magarce. Takšna je politika! In kaj je rekel Bismarck o politiki?

— Mariborski župan ne demisijoniral! Iz Maribora nam pišejo: Župan Grčar je vest o temišli telefonično demisiral. Vaš dopisnik se je o tej stvari obrnil še osebno na župana, ki je izjavil: »Dosedaj se nisem demisijoniral in kadar bom, bom to jaz sam javil vlad. Resnica je, da se naš klub z ozirom na sedanji politični položaj posvetuje, kakšno stališče naj naša stranka ozir. naš klub zavzame z ozirom na izid državnozbornskih volitev. Ako bi naš klub izvalil konsekvence iz izida državnozbornskih volitev (ki direktno nimajo organske zveze z občinskimi zastopom), je to v prvi vrsti stvar sklepa naše organizacije in kluba. Ob tem času kakaga tozadnega sklepa še ni, torej je samo ob sebi umevno, da tudi o demisiji in razpustu občinskega sveta trenutno ne more biti govora.« Vest o županovi demisiji so lansirale v javnost klerikalci iz prav prozornega namena. Klerikalci pač žele, da bi bil sedanji občinski svet razpuščen in da bi klerikalna stranka lahko izrabila trenutno zanj ugodni položaj, ker načuna, da pride v tem slučaju z veliko večino tudi v novi občinski svet. Toda ker so interesi mestnega zastopstva čisto drugi in Maribor še ni pozabil, da je dr. Leskovarjeva stranka že bila na krmlju v občini, dvomimo, da bi se izid novih občinskih volitev ravnal po izidu državnozbornskih volitev. Katerakoli stranka pride kot večina v občinski zastop, lahko že vnaprej računa, da bo imela za seboj močno in če ne še bolj, vsaj istotako nagajivo opozicijo.

— »Jadranska Straža«. Osrednji odbor »Jadranske Straže« v Splitu izdaja revijo, ki se peča s proučevanjem našega pomorstva in zračne plovbe. List je prvovrstna revija strokovnega in poučnega značaja, elegantne vnanje opreme, tiskan na finem satiniranem papirju in opremljen z obilico lepih in zanimivih ilustracij. Vabijo se lastniki kavarn, gostiln, čakalnic, poslovnih prostorov in drugih javnih lokalov, da se naroče na to krasno revijo, ki naj tudi ne manjka v nobeni narodni družini, ker je v kras vsaki hiši. List se v Dalmaciji silno širi in je treba dokazati, da tudi Slovenija ceni morje, pomorstvo

in njega gospodarski pomen. Naročnina znaša letno Din 80.—, polletno Din 40.—, četrtno Din 20.—. Posamezne številke se dobe po Din 8.— pri Glavnem odboru »Jadranske Straže« v Ljubljani, Turjaški trg 3, ki prevzema tudi prijave na novo naročbo.

— Oblastna skupščina Orjuno se vrši danes v Ljubljani. Na skupščino prispo delegati iz vse Slovenije in zastopniki centrale iz Splita. Zvečer imajo zborovalci skupno večerjo v restavraciji pri »Zvezdi«.

— Usoda volilnih dnevnikov. »Ljudski dnevnik« je, kakor znano, izdihnil takoj po volitvah. Kakor nam poročajo iz zanesljivega vira, prenehajo 1. aprila izhajati tudi »Jutranje Novosti«. Drag papir, ogromni tiskovni stroški so vzrok, da danes ne more izhajati nobene strankarsko glasilo, ako nima milijonskih subvencij od stranke ali poedinčev.

— Odhod za prenos kosti Ivana Endlicherja ima se v ponedeljek dne 26. marca t. l. ob 19. v Narodni kavarni. Udeležite se polnoštevno. — Predsednik.

— Belgijski konzulat v Ljubljani. Kakor smo informirani, se je belgijska vlada pogajala z našo vlado za ustanovitev belgijskega konzulata v Ljubljani. Ta pogajanja so sedaj uspešno zaključena. Že v kratkem se osnuje v Ljubljani belgijski konzulat. Za honorarnega konzula bo imenovan Slovenec-domačin.

— Pogreb notarija Toma Šorlija. V četrtek popoldne se je vršil v Podgradu v Istri pogreb prerano umrlega notarija g. Toma Šorlija. Od vseh strani je prihitelo trpeče istrsko ljudstvo, da izkaže zadnjo čast svojemu zvestemu branitelju. Tu se je pokazalo, kako globoko je seglo v dušo istrskega seliaka plodonosno delovanje neumornega pokornika. Trepetala so srca in solze so zalivale lica ogromne množice, ko se je poslavljalo od njega, kateri je živel ves za svoj teptni narod. Ob grobu sta govorila dr. Vilfan in dr. Čok. Navzočih je bilo pri pogrebu tudi več njegovih znancev in prijateljev iz Opatije, Trsta in drugih krajev. Več nim spomin!

— Smrtna kosa. Umrli je g. Jožef Stabina, uslužbenec pri Narodnem gledališču. Pogreb bo v nedeljo ob pol 16. iz mrtvačnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu. N. v. m. p.!

— Tombola društva »Gospodsvetski Zvon« v korist zatiranim Korošcem se je imela vršiti, kakor je bilo objavljeno, že meseca februarja t. l. v mesecu maju. Ker pa Sokol II. priredi ob istem času svojo tombolo, je društvo »Gospodsvetski Zvon« odložilo svojo prireditev na 3. june, t. l. v slučaju slabega vremena pa 10. jun. ob 3. uri popoldne na Kongresnem trgu. Prosti se in to prid ubogim Korošcem naj p. n. društva uvažujejo ta oglas pri svojih event. takratnih prireditvah. — Gospodsvetski Zvon.

— Zakon o državnem savetu i upravnim sudovima izdao je Jugoslavenski Lloyd, Zagreb. Marovska ul. 21. gdje se dobiva uz cijenu od Din 5 (pouzeće Din 8). U knjižici je i Uredba o poslovnom redu državnog savjeta te Delovanje rada Savjetskih odeljenja. Ovu brošuru preporučujemo trgovcima odvetnicima, uređima, općinama itd.

— C. M. D. v Ra'henburgu. Občni zbor podružnice »Društvo sv. Cirila in Metod« za Ra'henburg. Videm in okolice se vrši 8. aprila t. l. v restavraciji Unšuld v Ra'henburgu. K udeležbi občnega zbora se najvpludne vabilo vsi, ki imajo smisel za narodno obrambeno delo in lubezen do domovine. Posebno pa vabimo delavstvo vseh kategorij, ker vidimo le v tem uspeh našega dela, če se vsi sloji ljudstva udeležujejo obrambenega dela.

— Čebelarstvo podružnice za Ljubljano in okolice. Izredni občni zbor se vrši na velikonocni ponedeljek, dne 2. aprila 1923, ob 10. uri popoldne v gostbini dvorani na meškem hotelišču v Ljubljani, Resljeva cesta, pritišče desno. Spored občnega zbora je: Postavitve podružničnega čebelnika pod Krimom, odobrenje pravilnika o vporabi tega čebelnika in slučajnosti. Radi važnosti dnevnega reda je udeležba za vse člana obvezna.

— Izlet v celjsko kočjo pod Jostom se priredi jutri v nedeljo 25. t. m. Odhod izpred kolodvora ob 9. dop.

— Kolkovanje vlog na konzulatu. Generalni konzulat naše karilvine v Newyorku opaža, da so vloge, ki se pošiljajo iz tuzemskega neposredno na naslov naših diplomatskih zastopstev in uradov, večinoma nekolokovane. Zato se opozarjajo stranke, da veljajo za diplomatske urade isti kolekovinski predpisi, kakor za tuzemske urade in oblastva. Generalni konzulat javlja, da so nekolokovane vloge iz tuzemskega ne bodo imele v obzir, razven vloge tičijo se zapušinskih zadev, kjer se bodo kolekovinske pristojbine zahtevale naknadno od prosilcev.

— Velik dobrotnik slepcev. Častni predsednik »Permanent War Blind Relief Fund«, t. j. mednarodnega društva za vzdrževanje slepcev g. Cromwell, s katerega pomočjo je bil tudi zgrajen dom slepcev v Zemunu, je poslal na kraljev naslov 250.000 Din., s sprošilo, da se ta denar porabi za ustanovitev knjižnice za slepce v domu slepcev v Zemunu.

— Povšanje štipendij. Naučno ministvo je zvišalo dijakom medicine štipendije od 600 na 800 dinarjev mesečno. Razen tega dobi vsak dijak štipendist ob sklepu vsakega semestra 400 Din. za nabavo knjiž,

— **Pred štrajkom v delavnicah južne železnice?** Iz Maribora nam pišejo: Danes se štrajku po mestu govorice o nameravanem štrajku v delavnici južne železnice. Ako tudi do tega ne pride, bo stvar vsakega zanimiva. Gre namreč za izplačilo delavcem, katerim je minister sročil za in za njim tudi radikalni kandidat Nachtigal obljubil, da se jim bodo sporne mezde plačale tik pred državnoborskim volitvami. Zadeva sega za nazaj v dobo pasivne resistance v delavnici, ko se je delavcem odtegnila meza za devet dni. Toda prišel je volilni dan, a izplačila ni hotelo biti, dasi je sam namestnik velikega župana dr. Pfeifer pomnožno urgiral izplačilo. Tako je prišlo do znanih lepakov »Wo sind die Gauner?« in tako je tudi velik del južnih železničarjev v zadnjem trenutku obrnil hrbet radikalni stranki ter šel voliti dr. Korosca. Umevno je, da je delavstvo zbog tega razburjeno, zato tudi nastajajo govorice o nameravanem štrajku.

— **Onim, ki hočejo v Ameriko.** Na prošnjo ameriškega konzulata v Zagrebu se objavlja: Na ameriški konzulat v Zagrebu prihajajo vsak dan osebe z »affidavitom«, ki po ga prejeli od svojih rojakov iz Zedinjenih držav severnoameriških. In zahtevajo, naj jim konzulat na temelju teh »affidavitov« izda potni list ali vizum. Vselej tega se opozarjajo vsi oni, ki imajo take »affidavite«, da ta dokument nima značaja potnega dokumenta, da njihov prihod na konzulat s takimi zahtevami nima nikakoli svrha in da ga potovanje na sedež konzulata — v mnogih slučajih iz daljnjih krajev — trošilo zaman čas in denar. Stranke se morajo pred svojim prihodom na konzulat obrniti do svojih pristojnih oblastev radi izdajanja potnega lista in šele potem, ko dobe izseleziški potni list, naj se obrnejo do ameriškega konzulata zaradi vizuma.

— **Povožena je bila na progi pri Suhađolu pri Zidanem mostu dne 21. t. m.** neka okoli 40 letna ženska, oblečena v kmečko obleko, katere identitete pa še niso doznali. Vlak jo je popolnoma razsesal.

— **Samomor radi bede.** V sredo 21. t. m. se je ustrelil na pokopališču v Zidanem mostu delavec Ivan Zabavac. Ustrelil se je radi bede.

— **Napad ali poskus samomora.** Neki delavec tvrdke Pollak v Tržiču je našel v torek 20. t. m. v sobi na tleh ležati svoja sodelavca Alojzja Kutnerja z globoko sevajočo rano na prsih. Kutner je bil brez zavesti in je ležal v mlaki krvi. Polek nje ga je ležal okrvavljen nož. Dosedaj še ni ugotovljeno, ali je Kutner izvršil samomor ali je bil napaden, odnosno je-li se je zgodi la nesreča. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico. Njegovo stanje je smrtonosno.

— **Težka nesreča.** Andrej Trček, hlapec iz Podkove pri Rovtahu, je peljal obložen voz na cesti med Rovtami in Žiberčami. Voz so se splašili in Trček je padel s voza. Kolesa so mu šla čez nogo in je dobil težke poškodbe. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

— **Poplave.** Kakor javljajo iz Belega Monastirja, so občine Darot in Lasko pod vodo. Tudi državno posestvo Belje je deloma preplavljeno.

— **Napad na zagrebški vlak.** Kakor smo že poročali, je bil pred nekaj dnevi izvršen napad na tovorni vlak, ki vozi iz Zidanega mosta proti Zagrebu. Napad je bil izvršen v Podsedu. Pet maskiranih loparjev se je povzpelo na vlak in nastalo je za vrata revolver na prsa, grozilo mu, naj vlak ustavi. Na pomoč prvega je prišel še en zavirač in razvil se je cela bitka, ki ji je strojnik na lokomotivi napravil s tem konec, da je hitro odpeljal proti Zagrebu in s tem preprečil vsak poskus rop vlaka.

— **Pridiga klerikalnega župnika ob volivih.** Zagrebški »Novosti« priobčujejo za nimivo pridigo o Sodomi in Gomori, ki jo je imel neki hrvaški župnik kmetskim volivcem. Večestati je govoril med drugim: »Ne hotite se spominjati svetopisemske pripovedi o Sodomi in pravičnikih. Naša država je po vsem, kar se v njej dogaja, prava Sodoma, kraj krivice, nasilja in brezskupnosti. Ona je Sodoma. Toda, bratje! Spominimo se na Loto, ki je stopil pred narod Sodome in ga avaril radi njegovih zločinov. Spominimo se, da mu je Gospod obljubil, ko se mu je Lot pototožil, da obvaruje Sodomo, da odpusti grehe narodu, če se v mestu najde deset pravičnikov. Ali niti deset pravičnikov ni bilo v Sodomi! Če se spominimo tega, tedaj moramo biti veseli, da naša država ne bo padla, ker med toliko tisoč zapeljanih ima še vedno dosti pravičnikov, in to smo mi kleriki...« Da večestati! Samo to pot ne propade Sodoma, ampak pravičniki... je sadnel iz skupščine vzklil kmet, ki je večestatega zelo presenetil. Ni več govoril o Sodomi...

— **Predznanje žepar na Vodnikovem trgu.** Branjevka Marija Selan, ki prodaja v Solskem drevovalu semena, je danes zjutraj okoli 10. opazila nekega moškega, ko je neki Frančišk Stregar potegnil iz žepa listnico. Na njen opozorilni krič je držen žepar pobegnil proti Frančiškanskemu mostu in se nato skrivil v hišo št. 3. v Solskem drevovalu, kjer pa ga je zasledil Josip Zevnik in ga oddal stražniku. Na policijsko so ugotovili, da se piše Teodor Popov doma iz Zemuna in je zasledovan od zagrebškega redarstva radi sličnih deliktov. V Zemunu je imel malo branjarjo in ker mu ni dovolj mesla, se je posvetil žeparstvu, ki mu je šlo spretno izpod rok. No, za enkrat ima sedaj prate prikrajšane.

— **Nadut nemški izzvalci.** Ko je prišel stražnik včeraj v neko kavarno javiti policijsko uro, se navzile večkratnim opominom trije gospodje niso hoteli odstraniti. Zlasti je rogovilil nemški trgovec Maks Weiss iz Maribora, ki je stražnika ironično zašmotal z besedami: »Sprechen Sie mit mir, oder mit meiner Frau! In se tudi ni s silo ustilit odstraniti iz kavarne. Začel se je s stražnikom pretepati in kričati: »Sie sind ein ganz gewöhnlicher Bauerntömmel und sagari wenn ich 100.000 Dinar zahle!« Orodje je tudi s samokresom. Končno je stražnik uspel, da je prihitel na policijo, kjer pa je še dalje razsajal. Po ugotovitvi sjezove identitete so ga izpustili. Nakazali pa so mu na policijsko pobotnico za plačilo škode.

— **Kavarna »Jadrana«** Turjaški trg 6, dnevno koncert salonskega orkestra. Vstopnina prosta. Cene običajne.

— **Pozabljen dežnik.** Kdor je pozabil dežnik v čakalnici pri dr. Volavšku, naj pride ponj.

— **Anacot-pastille** štitte od influence i priljepljivih grlenih upala.

— **Samo dva dni.** Kino Matića predvaja od 24.—25. krasno filmsko delo v 5. dejanju »Marija Magdalena« (Svetnik in Grešnica). Skoz in skoz umetniško in stvarno izdelan film dokazuje, da se je kinematografiji posrečilo podati krasne scene iz 8. stoletja, prepojene s poezijo in v krasno režijo ter fotografsko dovršenost. Razkošje tropske bogatije pri cvetlični slavnosti na Tiberijskem jezeru, valikanske množice istočnih narodov za Jaso vladanja krvavega Herodasa, naravnost veličasten sprejem Mesije, njegov križ v pot in smrt. Klasična scena razposajene večerje pri kralju Herodu, vse to govori o fenomenalnosti tega razkošnega filma. Lepoto filma dovršile umetniško izpolnena igra največje filmske umetnice Daine Garrenne, ki igra ulogo Magdalene. Ker vlada veliko zanimanje za ta film, opozarjamo ceneno občinstvo, da se vrši predprodaja vstopnic v nedeljo 25. t. m. od 9. ure jutraj v blagajni kino Matić. Od 26.—28. t. m. se predvaja film »Pariski pustolov« v glavni vlogi priljubljen igralec Friderik Zelnik.

— **Telesno zaprtje.** Profesor Oser, znameniti strokovni zdravnik za želodčne in črevesne bolezni je pogosto vporabljal grenčico »Franz-Josef« ter vedno s njo dosegal zadovoljive uspehe.

— **Akcijski odbor železničarskih organizacij in organizacij državnih namestencev** sklicuje za torek dne 17. t. m. ob 19. uri 30 minut sejo, ki se vrši v prostorih Zveze jugoslovenskih železničarjev, Gradisce 7. Na to sejo so vabljivi tudi zastopniki onih strokovnih organizacij državnih namestencev, ki v Osrednji Zvezi niso vključene. — **Akcijski odbor.**

SLOVENCI V RADIČEVEM OGLEDALU.

»Slobodni Hrvatski Borac«, glasilo Radičeve omladine, je priobčil v svoji tretji številki na uvodnem mestu članek »Pašičevi Kranjci«, v katerem je naslovil na Slovence tele ljubezljivosti:

»Presidiumi c. i. kr. namjestništva u Ljubljani, Trstu, Mariboru (?) i Zadru — Sefovi policije bili su Kranjci. U nacionalnoj borbi za rušenje Avstrije došli su u 11. sati i 55 minuta — inače za njih se nije znalo. Odmah poslije prevrata kao sve kranjske muhe, kojima je najmiliji predjel ispod repa-mase Kranjaca pošle su u Beograd, da se uvuku pod rep i u paljbi koju je s juga uperio velikosrbski šovinizam na Zagreb i Hrvate sekundirahu iz Ljubljane »bratje Slovenci« i to s takvim bljuvotinama na sve što je hrvatsko, da ni jedna srpska novina nije tako pisala kao oni... I zblijla nijesu se prevarili! Kad su srpske kobile bile pomazane petrolejom ispod repa, kranjske konjske muhe ne moguće u tom predjelu ostati. Ta bagaža u korupciji dorasla je Srbima. To su oni, koji na isti način kao i Srbi smatraju jedinstvo: »Što je tvoje, to je moje, a što je moje, to je moje samo«. Potumplani butli u praksi najvećji separatiste, a u teoriji centraliste i to samo zato, jer znaju, da so siromasi i da od svojih poreza ne bi mogli živjeti... Čao dobro gospod butel, dodji ti, čekamo te! Kranjac je sve samo ne junak — to mu bar i historija dokazuje. Mali pauerski kramar sa jezuitskim odgovorom gleda samo odakle će da koristi izušte... Medjutim kad je baš pokazao Kranjac svoj priljavi već i svoja golotinju — pokazat ćemo i mi Hrvatima toj bagaži kako treba s njima. Moramo priznati, da ima banovinskih Slovenaca dosta, — pogotovo u Zagrebu, naime služkinje, vešerice, fermilerice, kelnerice, svodilje i ine »dobre kćerke Marijinih kongregacija«, a da u gradu Zagrebu većina džepara i kriminalnih tipova se rekrutira iz kranjskih »bratvoščina«. Bili bismo sretni, kad bi ih mogli spakovati i odpremiti u Dolenjsku i Gorenjsku, neka jodljaju. Znamo mi, da se ta paurska kruhoborska, jezuitska — farizejska bagaža hoće malo po malo, da uvuče na položaje u Hrvatskoj i da ima u Zagrebu svoje pionire v »Slavenskoj banci«. Znamo, da bi iz »Jadranske banke« htjeli ti kranjski »bratje«, da izjave svakog Hrvata, a poznat nam je i manevar sa zanatlijskom bankom. Ali gospoda sa »rinčicom na uhu« — ti butli sa potumplanom glavom neka znadu, da vodimo mi računa o njima i da ih Hrvati drže na oku.

— **Priobčujemo ta izlivi srčne surovosti** brez komentarija, ker bi se sicer umazali s smrdečo gnojnico, ki jo brizga na Slovence Radičevu glasilo.

Borzna poročila.

— **Zagreb, 24. marca.** (Izv.) Danes borza ni poslovala.

— **Curih, 24. marca.** (Izv.) Današnja predborza: Zagreb 5.55, Berlin 0.0259, Amsterdam 213.5, Newyork 5.41, London 25.39, Pariz 35.32, Milan 26.47, Praga 16.05, Budimpešta 0.11, Varšava 0.014, Dunaj 0.00753, avstr. žig. krone 0.00755, Sofija 3.80.

— **Curih, 23. marca.** (Direktno): Zagreb 5.525, Berlin 0.02595, Praga 16.05, Milan 26.45, Pariz 35.50, London 25.40, Newyork 5.4075.

— **Trst, 23. marca:** Zagreb 20.90, Berlin 0.10, Praga 60.50, Pariz 135.—, London 95.75, Newyork 21.40, Curih 376.—.

NAJNOVEJŠA POROČILA.

EKONOMSKO - FINANČNI ODBOR.

ZNATNO ZNIZANJE IZVOZNE CARINE NA PSENIČO. — VPRASANJE NEMSKIH REPARACIJ. — NABAVA NOVIH LOKOMOTIV V NEMCIJI.

— **Beograd, 24. marca.** (Izv.) Ekonomskofinančni odbor je na včerajšnji seji razpravljala razna tekoča finančna in gospodarska vprašanja. Med drugim je bilo sklenjeno, da se definitivno določi izvozna carina za pšenico na 0.60 za kg odnosno 60 Din za 100 kg. Doslej je znašala ta carinska postavka 150 Din. Glavni motiv za to znižanje je ta, da je zadnje mesece izvoz pšenice v sosedne države popolnoma zastal, na drugi strani pa so v državi velike zaloge, katere popolnoma zadostijo domačim potrebam in obenem preostane še znaten plus.

Dalje je odbor razmotrival vprašanje naših zahtev napram Nemčiji na račun reparacij. Sklenjeno je bilo, da vlada pri glavni reparacijski komisiji v Parizu stori primerne korake, da Nemčija dobavi na račun reparacij gotove predmete v zvezi s tem vprašanjem je ministrski svet zelo obširno razmotrival situacijo, ki je bila ustvarjena s francosko akcijo v ruhrskem ozemlju.

Odbor je dalje dovolil kredit v znesku 300.000 zlatih mark za dobavo železniskega brzojavnega in telefonskega materiala v Nemčiji. Obenem je bilo sklenjeno, da se naroči v Nemčiji 100 novih lokomotiv za ozko- in normalnotirne železnice.

Odbor je dalje razmotrival vprašanje racionalne eksploatacije državnega imetja Belje, sklenjeno je bilo, da danes odborovi člani odpotujejo v Belje, da si osebno ogledajo gospodarstvo.

Viharni seja v francoski zbornici.

KONFLIKT MED POINCAREJEM, SOCIJALISTI IN KOMUNISTI. — ZBORNIKA SPREJELA PRORACUNSKI PROVIZORIJ ZA APRIL IN MAJ.

— **Pariz, 23. marca.** (Izv.) Zbornica je danes doživela viharan dan. Povodom debate o proračunskem provizoriju za mesec april in maj je socialist Brache zahteval otvoritev debate o kreditih za ruhrsko zasedbo. Ministrski predsednik Poincaré je to zahtevo odklonil s motivacijo, da bi bila takšna debata z ozirom na zunanji položaj neumestna. Med komunistom Bertonom in Poincaréjem je nato prišlo do ostrih prekan in žaljenj. Bertoni je Poincaréja zabrusil očitke, da je »daudetov plačanec«. Poincaré je reagiral Bertonu. Zbornica v centru mu je postala ogorčena. Nastal je pravi vihar. Sela je morala biti prekinjena. Po zopetni otvoritvi je Bertoni prekal žaljivke in prosil Poincaréja odpuščanja.

— **Pariz, 23. marca.** (Havas.) Zbornica je s 474 glasovi proti 61 glasovom sprejela proračunski provizorij za mesec april in maj ter odobrila kredit v znesku i milijarde 170.309.164 frankov iz naslova onih od strani Nemčije za stroške v mesecu maju plačilnih zneskov. Predlog poslanca Bracheja za otvoritev debate o kreditih za Ruhr je bil s 450 glasovi proti 66 odklonjen.

DR. IVAN RIBAR IZVOLJEN.

— **Beograd, 24. marca.** (Izv.) Po privatnih poročilih današnjih jutranjih listov in po uradnem poročilu predsednika glavnega volilnega odbora za volilno okrožje Virovitica je izvoljen za narodnega poslanca tudi bivši predsednik narodne skupščine dr. Ivan Ribar.

NA RAZVALINAH NARODNEGA EDINSTVA.

— **Beograd, 24. marca.** (Izv.) Protikrčev »Radikal« v današnji številki ugotavlja, da se nahajamo na razvalinah narodnega edinstva. Volitve dne 18. marca so razbile naše narodno edinstvo in ustvarile tri posebne narode: Srbe, Hrvate in Slovence. Na političnem horizontu se pojavljajo tri struje: ena za Veliko Srbijo, druga za Veliko Hrvatsko in tretja za Veliko Slovenijo. »Radikal« še pristavlja: »Pojavljajo pa se tudi konture »velike turške struje«.

DEFINITIVEN SPORAZUM Z BOLGARI.

— **Nis, 24. marca.** (Izv.) Snoci je priredila naša delegacija banket na čast bolgarski delegaciji. V imenu bolgarske delegacije se je za gostoljubje zahvalil delegat Maikov, izražajoč željo, da se čimprej zbližata oba slovanska naroda. Prvi korak za to je sedanjí sporazum med obema državama glede ureditve obmejnega prometa in glede akcije proti makedonskim četnikom. Zadevni protokoli so bili včeraj podpisani in konvencija se danes predloži beogradski vladi v odobrenje. Obe delegaciji danes ob 11. odpotujeta v Beograd.

PODPIS POGODBE Z JUŽNO ŽELEZNICO.

— **Dunaj, 23. marca.** (Izv.) Po naknadnih poročilih so pogajanja o Južni železnici popolnoma zaključena. Ministrski svet je po poročilu delegata dr. Polaka sklenil dati avstrijski delegaciji generalno pooblastilo za podpis pogodbe o Južni železnici. Pogodba o Južni železnici se končno vejavno podpisuje prihodnji torek ali sredo.

AVSTRIJSKA POGAJANJA GLEDE TRSTA.

— **Rim, 23. marca.** (Izv.) Na današnji seji sta avstrijska in italijanska delegacija proučili listo medsebojnih zahtev kakor tudi tarifni načrt k trgovinski pogodbi med Avstrijo in Italijo. Jutri v soboto se prične razprava o ureditvi prometa med Trstom in Avstrijo.

RAZPUST AVSTRIJSKE VOJSKE.

— **Dunaj, 24. marca.** (Izv.) Vlada je izdelala načrt, po katerem se ima o sedanjih agende takozvane narodne brambe podrediti kompetenci ministrstva notranjih zadev. Obenem vlada resno misli stalno avstrijsko armado popolnoma razpustiti in organizirati le nekako varnostno stražo za vzdrževanje javnega reda in mira. Avstrija, zasledujoč miroljubne cilje zunanje politike, ne namerava več vzdrževati stalne armade, da si tudi obenem prihrani velike izdatke. Protij temu načrtu nastopajo nemškonaacionalni krogi. Nemški šovinisti v Avstriji žele da mora imeti Avstrija dobro izvežbano vojsko, na drugi strani pa je avstrijska vlada vezana tudi na gotove mednarodne dogovore, ki jih je sklenila v Ženevi. Z načrtom o organizaciji varnostne straže je tudi zadovoljen zastopnik društva narodov, višji komisar dr. Zimmermann. Varnostna straža se ima združiti z orožništvom v eno celoto, ki bo podrejena in na razpolago ministrstvu notranjih zadev.

CUNO V MONAKOVEM.

— **Berlin, 23. marca.** (Izv.) Kancelar Cuno je prisel včeraj v Monakovem, kjer je govoril v deželnem zboru nastopno. Ljudstvo na zasedenem ozemlju bo vstrajalo, samo ako se v nezasedeni Nemčiji pozabijo vse difference in ako vse ljudstvo brez izjeme položi svojo voljo v službo obrambe proti francosko-nemški invaziji. Uspeli bomo, da bo triumfalna naša volja. Nadaljevati hočemo neustrašeno pot, katero smo si izbrali. Moramo pa dopovedati nemškemu narodu, da sta notranji red in slova v borbi neobhodno potrebna, da se dosežejo naši cilji. — **Prazne besede.**

FRANCOSKA SITUACIJA TRDNA.

— **Berlin, 23. marca.** (Izv.) V diplomatskih krogih se presnija sedanja francoska situacija za zelo ugodno. Francija na brže odločno odkloni vsak predlog za sklicanje mednarodne konference. Diplomatični položaj Francije je zelo trden, morda biš vsled njene izolacije. Anglijo veže v sedanjosti dobi orientsko vprašanje. Tako misli Francija, da bo mogla vstrajati brez vsakega rizika in da se končno reši reparacijsko vprašanje po njeni zahtevi, to je med Partizom in Berlinom.

NEMSKA »BELA KNJIGA«.

— **Berlin, 23. marca.** (Izv.) Nemška vlada noče dati nikakih podrobnosti o svoji spomenici, predloženi vladam v Londonu in Washingtonu. Pravi le, da so časnikarska poročila povsem netočna. Nemška vlada izda te dni »belo knjigo«, v kateri navede vse dosedanje svoje predloge glede reparacij, med drugim načrta, ki jih je prinesel tajnik Bergman na pariško konferenco, katerim je bil priložen elaborat nemške velike industrije za jamstvo nemških obveznosti.

VELIKA KORUPCIJSKA AFERA V FRANCII.

— **Pariz, 23. marca.** (Izv.) »Matine« objavlja senzacionalna odkritja o veliki korupcijski aferi. Andre Berthelot, direktor kitajske industrijske banke, je obdolžen, da je skušal podkupiti uradno osebo, svojega rodnega brata Filipa, v ministrstvu zunanjih zadev. Dal mu je na razpolago tri in pol milijona frankov iz bančne blagajne. »Matine« vest je vzbudila ogromno senzacijo.

ARETACIJA SMEETSOVEGA MORILCA.

— **Köln ob Reni.** 23. marca. (Izv.) Aretiran je bil Karel Deutschmann, katerega očividci kot priče označujejo za pravega morilca generala Smeetsa.

ANGLEŽI SE BOJE FRANCO-SKIH AEROPLANOV.

— **London, 23. marca.** (Izv.) Lord Birkenhead je v gorenji zbornici opozoril vlado na francoske načrte o zgradbi ogromnega francoskega zrakoplovstva v vojaške svrhe in jo pozval, da mora slediti francoskemu zgledu v varstvo države. »Pall Mall Gazette« napada Francijo, da se oborožuje v času, ko hoče Anglija razorožiti. Francoska industrija izdela na leto lahko 3500 aeroplanov, angleška pa bi jih mogla v svoji sedanjí šibkosti izdelati komaj 500. Angleška javnost se že vprašuje, ali ni to naperjeno naravnost proti Angliji.

ZMAGA GRADJANSKEGA V BILBAU.

— **Zagreb, 24. marca.** (Izv.) Po športnih poročilih iz Bilbao se je mednarodne nogometne tekme udeležil tudi Gradjanski. Dne 20. t. m. je Gradjanski podlegel športnemu klubu Bilbao. Pri revanžu tekmi dne 21. t. m. je Gradjanski zmagal z 2:1. Oola sta zabila Perška in Mantler. Nogometni tekmi je prisostvovalo nad 20.000 oseb.

— **Temis-selkija S. K. Mirlo** naznanja, da se v najkrajšem času otvorilo vsa temis izrišča. Vpisovanje novih članov se vrši vsak dan do 8. aprila od 8. do 10. in od 14. do 16. ure pri načelstvu sekcije Kolodvorska ulica 8/1. Za člane, ki se niso igrali tenisa in za one, ki bi radi istega spopolnili se otvoril takoj od početka tenisa šola, pod vodstvom trenerja kluba. Družabni člani naj do 8. aprila prilivajo svoje igralne skupine in čas, v katerem želijo igrati, ker so na razpolago štirje cel dan v senci ležeči, prostori vabi sekcija vse priljubljene in pannoje sporta, k obilnemu prisostvu. — **Načelstvo.**

Dr. Ivan Bolš. PREGANJANJE TIHOTAPSTVA LETA 1576.

Nevem, če sem dal tem vrsticam pravi naslov. Mogoče mi bo kedo, ki veliko potuje ali pa poklicno premetava blago, rekel, da bi bilo bolje, če bi se napis glasil: pospeševanje prometa s praktičnimi naredbami. No, pa naj že bo, kakor hoče, saj včasih se celo najbolj pisatelji na imenitna dela ne dajo takega naslova, kakor bi moral biti. Če se komu zdi moj napis pomankljiv, pa naj pridá še oni znani:.... alj Matiček se ženi.

Ko sem se po dolgem potovanju vrnil iz Bačke in Banata, sanjalo se mi je prvo noč o carinskih naredbah na železnici. Spal sem imenito, celo noč se nisem prebudil, dasi sem bil celih 16 ur v vlaku. Če namreč človek potuje po hrvaških državnih železnicah, se lahko pravi imenito »spočije«. Na vsaki postaji napravi vlak po četrty ure zamude in človek se lahko izprehaja. Večno čakanje ga k temu prisili. Z menoj se je vozil star gospod, opiral se je na palico in se strašno jezil, da delamo na vsaki postaji zamudo. Potolajil sem ga naj ne bo nervozen, kajti do Zagreba imamo do Drugega sela še dve postaji, napravimo torej lahko še dve uri zamude. Mož je protestiral. »da ovake niso prilike kod njih«. No, dobil je zadoščenje — napravil smo res samo eno in ne dve uri zamude na progi, kjer potrebuje isti vlak normalno 34 minut. Taka je bila vožnja po državnih železnicah na Hrvaškem do Zagreba. Nočem o tem več pisati, da mi ne bo čez dober teden, ko se bo kedo vozil po Hrvaškem, očitaj, da sem bil črnogled, kajti prepričan sem, da se bo po 18. marca, ko obdaruje naše brate Štipica Radić s velikim edinozveličavno Hrvaško republiko, tudi med železniškimi tračnicami cedilo mleko in med... To sem omenil le mimogrede, sedaj se vrnem k omenj. sanjam iz l. 1576.

Zgodilo se mi je, da sem moral po prihodu iz Zagreba v Zidanemmostu prestopiti v vlak, ki vozi direktno iz Dunaja in Prage v Trst. Stal sem komodno na peronu v Zidanemmostu in čakal pri kiosku, da si kupim časopise, kajti moja duša bila je lačna in že na cel teden nisem imel slovenskega časopisa v rokah! In če človek danes ne bere vsak dan časopisov, se lahko kot inteligenten človek blamira, posebno, če kak sopotnik iz domovine napelje pogovor na politiko. Pomislite, da je v enem tednu mogoče, da nastopijo 3 nove kandidatne liste, da se ustanove 2 stranki, da se izključi 5 desidentov itd. Sama važna vprašanja, katere mora vsak inteligent vedno nositi sproti v glavi, kakor zavarovalni agent svoje tarife.

No, ko je vlak prisoplatil, zdelo se mi je v sanjah, da mi je nekaj odleglo. Trije zadnji veliki vagoni — v ljubljanskem predmestju jim pravijo »purmanwogen« — so bili skoro popolnoma prazni, le par utrujenih potnikov je sedelo v njih. V Avstriji namreč in na Češkem nimalo take obzirnosti napram potujočemu občinstvu, da bi pustili potnike »odpočiti« si na vsaki postaji po nekaj minut preko voznega reda, kakor na Hrvaškem. Praški voz je bil najbolj prazen, tja sem hotel vstopiti. Ko sem že prišel za vrata, pristopi k meni carinik in mi precej v »uradnem tonu« pove, da moram v prvi voz s 4 kupeli, kajti samo ta voz i. in II. razreda je za vse potnike od Maribora do Ljubljane. Ta voz je bil nabito poln, na manje kakih 18 oseb je stalo na hodniku. Nekaj gospod si je šel z Zidanem mostu kupiti časopise, le s težavo se je prebil zopet do svojega prostora.

Spomnil sem se takoj v sanjah, da sem se nekoč vozil iz Prage domov. V Mariboru nas niso pustili izstopiti iz voza, kajti tam je glavna carinska revizija. Dokler ni ta revizija končana temelito, to se pravi, dokler človeku ne pogledajo, če ima v čevljih sveže nogavice in pod srtačo umito kožo, tako dolgo vlak ne sme odpeljati. Kljub temu pa ne sme na prihodnjih postajah nikdo vstopiti, kar si pač ne morem razlagati drugače, kakor na ta način, da se že danes po nalogu višjih carinskih uradov cariniki vežba' za pregled prtljage in kontrole oseb, ki potujejo iz ljubljanske v mariborsko oblast ali pa nazaj! Celo konduktarji ne smejo iz voza v voz skozi vrata, ampak pri stranskih vratih ven in v drugi voz, pa naj pada sneg ali dež, naj bodo stopnice mokre ali zmrzle... Spomnil sem se v sanjah one znanje: mladost je norost, čez vodo skače, kjer je most.

Strašno sem se razburil v sanjah nad takim nepraktičnem postopanjem, da se publika na tako nepotreben način sekira. Na vsakega carinika je prišlo mogoče pet oseb za pregledovanje, vse so pregledali že v Mariboru, pa kljub temu se morajo ljudje naravnost mečkati v malem vozu, dočim so zadnji zaklenjeni in skoro prazni! V svetli jezi sem zagodrnjal: »Kdor izdala take naredbe, tega bi bilo najbolje poslati k sodarju Repiču v Trnovo, da mu zavrti glavo s svedrom, kakor ga ima pri 10 hl sodih, potem bo mogoče šlo kaj v njegovo glavo!« In zamahnil sem v sanjah preko postelje na svojo boljšo polovico. Ta me je zbudila in pomislil sem se, ko mi je povedala, da se to ni godilo z menoj leta 1576, ampak 9. marca 1923. leta po Kr. rojstvu.

Ti pa, dragi Miško, ki si me oni večer zadržal, da sem šel malo kasneje spat, s tem povzročil, da sem spal trdo in sanjal te sanje, ki so le reprodukcija resničnega doživljanja, ne vzi se iz Vrha od priljetelja Lotzeja preko Zidanemmosta nikdar z br-zovlakom, ampak rale — »stakoreknoč« z osebnim, da Ti ne bo treba pri praznem vlaku stati na hodniku.

— **Želodčne bolečine,** pomankanje teka, motenje prebave, kar izvira iz prepočasnega delovanja črevesa, hitro odstrani raba grenčice »Franz-Josef«.

Gospodarstvo.

TRG Z USNJEJEM V S SUROVINI KOZAMI.

Promet z usnjem se je razvijal v trgovini na debelo v zadnjih 14 dneh v mirnejšem poteku. Cene so ostale v primeri s prejšnjimi tedni precej stabilizirane. Nasprotno je kupčija na drobno zadovoljivo zaposlena, zlasti vsled bližnjih praznikov.

Notiramo sledeče cene pri prodaji na debelo proti takojšnjemu plačilu: vaš-podplati v polovicah 65—75 Din per kg, kruponi 110—115 Din per kg, aferni 40—45, vratovi 50—55, rjave kravine 90—100, črne kravine 85—90, črne kipse 95—105, boksteletine črne 22.50—30 Din kvadrat, boksteletine barvane 35—40 Din kvadrat, ševro črn 25 do 35 Din kvadrat.

Od informirane strani se nam poroča, da se je vršila v preteklem tednu v Zagrebu seja tovarnarjev usnja v Jugoslaviji. Vsled vsestranske pritožbe nad zaostalo kupčijo v tuzemstvu je bila sprejeta resolucija, da se sporoči centralni vladi v Beogradu ta-le predlog: Uvoz usnja iz inozemstva, ki je posebno osredotočen na spodnje usnje, naj se zapreči oziroma zajezi z zvišanjem carine. Tovarnarji so zahtevali tudi ukinitve izvoza surovih kož in pa importiranje izgotovljenih čevljev.

K točki otežkočenja uvoza na podlagi zvišanja carske tarife, pripominjamo, da se je v zadnjem času v resnici uvozilo večje množine spodnje usnja iz Čehoslovaške in Nemške Avstrije, finega gornjega usnja (boks in ševro) pa iz Nemčije. Vzrok uvažanja velikih količin usnja iz inozemstva tiči v tem, da del domačih tovarnov ne izdeluje glede kakovosti takih izpopolnjenih fabrikatov, ki bi odgovarjali komplicitarim zahtevam one vrste konzumentov, kateri iščejo kvalitativno le najboljše. Tudi je treba poudarjati, da v času, ko povpraševanje po usnju postaja živahno, domače tovarne samo ne morejo pokriti cele potrebe usnja države. Onemogočenje uvoza usnja s prohibitivno carino nasprotuje tudi vsem interesom prebivalstva. Kajti v prvi vrsti je obračati pozornost na to, da se obutev ne draži. Z uvedbo zvišane carine pa bi se doseglo ravno nasprotno. Našim tovarnarjem z usnjem bi bilo priporočati, da bodočnost njih industrije ni zadržana od zaščitne carine, temveč posvetiti je ves trud izpopolnitvi izdelkov. Ako dospe na tem potu naša usnjarska industrija na višjo stopnjo izpopolnenosti in ako se uredi cene po svetovni tržni pariteti, se ni bati inozemske konkurence. Uvoz tuzemskega usnja bo pač slejko prej sam od sebi prenehal. Kar se tiče uvoza čevljev, zasluži naša čevljarska industrija po vsej pravici brezpogojne zaščite, ker je posebno v Sloveniji zelo razvita in proizvaja dandanes preproste in najfinejše izdelke. Vspricho levega svojega napredovanja potrebuje čevljarska industrija vso pozornost in zavarovanje pred tuzemsko konkurenco. Enake interese zastopa tudi skupna Čevljarska Industrija Jugoslavije. Zahteva, da se ustavi izvoz surovih kož, posebno še govejih in telečjih, je vsekakor popolnoma upravičena, ker ravno v tej kategoriji pri nas primanjkuje blaga.

POLOM BANKE »BOHEMIA«.

Slika o propadu praške banke »Bohemia« je postala jasna. Že tekom pričetka preteklega leta so se žuli glasovi o velikih izgubah banke, vendar se je prejšnja uprava obrnila na vlado s prošnjo za pomoč. Ker ta pomoč ni bila dana, je uspelo upravi s posredovanjem nekega poslanca uveriti nekaj finančnikov, ki so za vsoto okoli 20 milijonov kron nakupili večino akcijskih pričetkov s predložitvijo pravega stanja stvari. Pri likvidaciji posameznih kupčij pa se je kmalu pokazalo, da so primanjlija daleko večja, kakor jih je navedla prejšnja uprava. Posebno velike so bile izgube pri likvidaciji uvoznega in izvoznega

nega društva Kosmos, ki pa še niso zaključene. Velike izgube so dognane tudi pri drugih eksportnih družtvih, med drugim tudi družstvo »Eksportul« ki ima svoje podružnice tudi v Sofiji in Beogradu. Pričetkom tega leta, ko so prispeli obračuni in inventari iz Barcelone, Bukareste in drugih mest, se je šele konstatiralo ogromne izgube. Posebno so oškodovane posamezne panoge čeških in industrije med temi zlasti porcelanska industrija.

Banka je bila osnovana leta 1909. s kapitalom 1 milijon kron po banki Ustredni banka češkoslovaških držav. Sedemletni kapital znaša 35 milijonov kron K. Glavni posel banke je bil promet z inozemstvom. Začetkom leta 1922 je prevzela večino delnic češke industrije špirlita in porcelana. Razen tega je banka prevzela filijalo Internationalne Trgovske banke v Karlovi varhi, ko je zadobila večji vpliv na češko porcelansko industrijo. V ozkih vezeh je bila banka tudi z Anglo-Češkoslovaško banko, ki je prevzela filijale Anglo-avstrijske banke v Čehoslovaški. Sodelovala je tudi pri sledečih podjetjih: D. d. za eksport in import »Bohemia« v Beogradu, internac. transp. d. d. »Agraria« v Pragi, d. d. za trgovino poljedelskih strojev »Pirras« v Bratislavi, Eksport Film Company društvo z o. z. v Pragi in »Atlantica« d. d. za industrijo kos. V Jugoslaviji je bila v stikih z Beogradsko trgovsko banko, v Zagrebu z Brodsko centralo in Hrvatsko eskomptno banko, ali te banke so svoje vezi že davno prekinile in nimajo nikake izgube.

—g Novosadska blagovna borza 23. marca. Novi Sad, 23. marca. Cene v dinarjih notralo: Baška pšenica dupl. kasa 452.50, baška i vagon 452.50, baški ječmen 315, baški oves 292.50, sremski 295, baška kromuza 250—260, baška kromuza dupl. kasa 268.75, banatska kromuza za apr. 257.50, baška za apr. 262.50, okrogla baška kromuza 267.50, sremska 282.50, pšenična moka baza »0« ponudba 650, »6« 512.50, otrobi v vrečah iz lute ponudba 165, otrobi v papirnatih vrečah ponudba 160. Tendence: mlačna.

—g Zagreški trg. Zagreb 23. marca. Cene v dinarjih za 100 kg, postavno baška odnosno voivodinska postaja notralo: Pšenica (76—77 kg) 450—460, nova rumena kromuza 260—275, rž (72—74 kg) 350—370, ječmen za pivovarne 325—360, za krmo 300—320, oves 280—295, pisani fižol 450—500, beli 450—500, pšenična moka »0« 675—700, »2« 650—675, »4« 625—650, za krmo 225—250, drobni otrobi 170—170, debeli 250 Tendence: mlačna neizpremenjena.

—g Beogradska blagovna borza 22. marca. Beograd, 23. marca. Pšenica 75 kg. 7% franko Šabac 380—425, nova sušena kromuza franko Smederevo prompt. 270—275, rešetani oves franko Beograd ponudba 300, suhe sljive franko Valjevo prompt iskanje 310, sljive osmice franko Pasova eturiranje iskanje 170, zaključke 600, beli rešetani fižol franko Beograd iskanje 490, otrobi ponudba 190. Tendence mlačna. Povpraševanje osobito po sljivah.

—g Cepilni tečaj za vno gradnike V četrtak, dne 5. aprila ob pol 9. uri zjutraj se vrši pri kmetijski šoli na Grmu cepilni tečaj za vinogradnike. Pri tem tečaju imajo vinogradniki najboljšo priložnost, da se izučijo pri suhem cepilju in stratificiranju ameriških trt, ki omogočajo najhitrejšo in najcenejšo obnovo vinogradov.

—g Zakon u taksuma. Ovaj zakon potpun sa svim nadopunjicima, izmenjama i povišenjima po Članu 10. Zakona o državnoj trošarin, taksuma i pristojbama, nalazi se u »Velikom trgovinskom kalendaru« za 1923. izdanje latinicom kojega je izdao »Jugoslovenski Lloyd« u Zagrebu in »Trgovinski glasnik« u Beogradu. — U ovom Zakonu o taksumu su a) Opće takse, b) Takse kot drž. savjeta, c) Takse kod policije, izvršnih vlasti, d) Takse o struci sanitetskoj, e) Takse u struci pravnoj i to: 1. Kon min. pravde, 2. Sudske takse u neosporn. predm. i u gradj. parnicama, f) Takse kod struke finansijske, g) Konzularne takse i h) Takse u struci gradjevinskoj. — Taj je zakon potreban, trgovcu, bankaru, industrijalcu, sucu, advokatu, gradjevinim poduzetnicima, i svakom gradjaninu, kao Priručnik o biljevanju. — Nu u ovom Kalendaru

još je i čitavi Zakon o pobljanju skupocice i nesavjesne špekulacije — sa Pravilnikom za izvršenje toga Zakona, nadalje Zakon o upisu pomorsko-trgov. ladja, Zakon o opisu zaht. Zakon o zastavama, Pravilnik o oblog. prijavi povn. objekta, a također i čitavi: Zakon i Pravilnik o stanovima. (Vlasti za stanove, sudove). Nadalje su u ovoj knjizi: Zakon o držanju i nošenju oružja. O podjeli države na oblasti. O držav. zavodu za unapređenje i industriju. O kurzu zvočeh kruna. O svetkovanju blagdana. — Uz još množinu raznih propisa i uputa o sticanju državljanstva u SHS. O oprostima od vojne dužnosti itd. itd. — Cijena je ovom praktičnom Priručniku, koji je dnevno potreban, jest samo Din 25.— plus porta i preuzetbine, a naručuje se kod: »Jugoslovenskog Lloyd, Zagreb, Marovska ulica broj 21.

—g Jugoslovenska banka, d. d. Na svojoj seji od 22. marca 1923. sastavilo je ravnateljstvo Jugoslovenske banke, d. d. v Zagrebu, bilancu za poslovno leto 1922., katara izkazuje čisti dobitak od K 30.162.511.44 proti lanskoljetnomu od K 26.771.038.89. Občnemu zborovanju, katere se sestane dne 31. t. m. bo predloženo izplačilo 11% dividende, t. j. Din 11.— po delnici, rezervnemu fondu se bo dodelilo K 2.000.000.— in v Pokojniskemu izstoliku. Vsa bilanca se je zvišala od 1433 milijonov kron v letu 1921 na 1844 v letu 1922. Delniška glavnica in rezerve izkazale so K 252.000.000.— in tuja sredstva, s katerimi banka posluje, zvišale so se od K 1157 milijonov na 1562 milijonov kron. Vložki so narasli od 455 milijonov na 591 milijonov kron. Stanje blagajne in menic od 251 milijonov kron na 303 milijone kakor tudi vse ostale panoge bančnega poslovanja pokazuje napredek, kateri se odraža v iznosu celokupnega prometa 132 milijard kron proti 115 milijardam v letu 1921. Pripominjamo, da ima ta zavod svojo menjalnico v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 26. — Jugoslovenska banka, d. d. menjalnica v Ljubljani.

—g Državna borza dela. Pri vseh podružnicah »Državne Borze Dela« v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 4. do 10. marca 1923 dela 601 moških in 126 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa iskali 471 moških in 99 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 151. Promet od 1. januarja do 10. marca 1923. izkazuje 7.224 strank in sicer 2.897 delodajalcev in 4.327 delomalcov. Posredovanj se je izvršilo v tem času 1.477. Dela iščejo: kovači stavb. in stroj. ključavničarji, mehaniki, krojači, šivilje, čevljarji, peki, mlinarji, mesarji, nakarice, nakararji, tesarji, zidarji, risarji, pisarn. moči, vajenci, vajenke itd. — V delo se sprejemajo: elektromontarji, zlatarji, usnarji, šivilje za moško perilo, čevljarji za fino delo, sodavčar, fotografi, vrtnarji, vinčarji, graver, služkinje, kuharice, vajenci itd.

—g Dobava drv. Pri intendanturi Savske diviz. oblasti v Zagrebu, Gajeva ulica 30a ter pri komandah mesta v Karlovcu, Varaždinu, Čakovcu in Dolnji Lendavi se bodo vršile dne 24. marca t. l. ob 10. uri dopoldne ofertalne licitacije glede dobave drv za čas od 1. aprila 1923 do 31. marca 1924. Predmetni glas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

—g Tarifa o konjaških pristojbah. Po ministru trgovine in industrije, oddelku v Ljubljani odobrena začasna tarifa o konjaških pristojbah je nabita na mestni deski na vpogled interesantom.

—g Ameriško poročilo o gospodarskem stanju Jugoslavije. »Commerce Reports«, uradno glasilo ameriškega trgovskega departementa, je priobčilo pregled o svetovnih gospodarskih razmerah lanskega leta, v katerem poročilo o gospodarskem stanju Jugoslavije nastopajo: Konsolidacija se vrši počasi in sicer radi težkoč, ki se pojavljajo pri delu, ko se hočejo spraviti v sklad s poljedelskimi elementi boli industrijalni elementi prejšnjih avstro-ogrskih dežel; pa tudi radi raznih političnih stremeljenj v posameznih pokrajinah. V državnem proračunu še ni ravnotežja. Izdajanje novih papirnatih novčanic se je omejilo na propevanje, dasi se je že marsikaj tesen. Vlada se je prizadevala, da bi dvignila valuto, pa je vendar dinar padel tekom leta; 3. januarja je veljal skoraj trinaestino svoje izvirne veljave, 30. dec. je osemnastinko. Privratno ameriško po-

sojilo je malo vplivalo na kredit in trgovske posle. Prometne ovire še vedno ovirajo propevanje, da si se je že marsikaj popravilo. Slaba letina kromuza z omejitvami glede izvoza žita in živalskih produktov je neugodno vplivala na zunanjo trgovino. Ta neuspeh je nekoliko popravila izborna letina češnje. Prvih 7 mesecev lanskega leta je uvoz presegal izvoz za približno 24%. Jugoslovenski nakupi v Zedinjenih državah, ki se tičejo posebno manufakturnega blaga, se bodo na brže nadaljevali ali težko povečali, to zlasti z ozirom na stanje valute.

ZAKAJ SO STARI EGIPČANI TRUPLA MRTVIH MUMIFICIRALI?

Ze Grki in Rimljani so bili prepričani, dasi niso poznali hieroglifov, da so Egipčani bili temeljito poznavalci tajnih naravnih sil in človeške duše in zato se niso mogli nikoli otresti neke prikrite groze pred njih modrostjo. Isto čustvo obhaia tudi nas če slišimo ali beremo kaj o misterioznih daljenih indijskih yogov, fakirov, brahmanov ali o astrskih in babilonskih magijah Nam je to nepomislivo in smatramo vse to za spretno coprnijo. Z isto obsodbo smo naglo pri roki, kadar kaj slišimo ali beremo o davno že po učeniških svetovnega slovesa ugotovljenih polajih magnetizma, hipnotizma, sugestije, telepatije in telekineze. Prikazovanje umrlih in njih materializacije smatramo zolli za humbug in prevaro naših čutov in za halucinacije bolnih možganov in živcev. V materialističnem svetovnem naziranju vzgledni svet zanikuje individualno življenje duha po fizični propadlosti telesa — smrti. Ne tako stari Egipčani. Oni so temeljito poznali nam še ne do cela polnasene tajnostne sile človeške duše vsled poznavanja skrivnosti naravnih zakonov, od katerih se bo naš rod mogel le po težavnih in dolgotrajnih poskusih in študijah dokopati.

Najvplivnejša in najbolj učena kasta pri starih Egipčanih so bili svečeniški. Nemelen skoro je bil njih vpliv na vse javno in privatno življenje. Ne malo pa so si pridobili ta svoj vpliv pri vseh slojih ljudstva ne le kot svečeniški, ampak še v večji meri kot mediji ali posredovalci med bogovi in ljudmi — kot posredovalci med živimi in mrtvimi. Toda pogol je bil, da se le ohranilo telo s svojim živčevjem, ker samo na ta način so mogli poklicati duha v mumijo, ki je po neravnem — eteriskem fluidu, ki prevaja vsako materijo stoji v vezi s svetim bdivim telesom. Po njih mnenju se le duh ločil šele tedaj od telesa, ko ga le Anubis-kakal bog — spremlja na oni svet in dovedel v dvorano sodbe, da se tam pred Osirisom, bogom solnca in njegovimi 42 prisodniki izkaže, če je vreden stopiti v krog blaženih ali ne. Ker so pa bili prepričani, da ta sodba vsakega posameznika dolga trale, in da vsi umrli ne morejo takoj priti na vrsto (Egipčani so bili okoli 10 milj. ljudi), so trupla balzamovali ali mumificirali. Vzrok mumifikacije je bil ta, da osane telo do sodbe — do trenutka dematerializacije neokinjeno in nestrohenlo.

Posebne vzroke in namene pa so imeli svečeniški, da so za trupla kraljev (kraljevski grob Tut-ankh-Amone v Tebah!) dali zgraditi tako monumentalne in globoko pod zemljo ali v skalni skrite grobove. Od časa do časa so rabili nasvet teh kraljev, snov božjih, zlasti kadar so nastali za državo usodnolni trenutki in pa, kar moramo še posebej poudarjati, da morelo občuti z duhom teh kraljev in si svoje znanje in poznavanje o onostranskem svetu izpopolniti. V takih slučajih so prvovalni momentno odhrovljevanje oz. oživljenje kraljevskih mumij. To je bil drugi vzrok mumifikacije.

Trdna je bila vera v eksistenco duha in njegovo posmrtno življenje. V to niso verovali samo svečeniški, ampak sploh Egipčani.

Kako so občili ne samo svečeniški, ampak Egipčani sploh z duhovni umrlih, o tem je napisal prof. dr. Frančišek Lexa v »Prag. Pr.« z dne 12. jul. 1922. v felitonu: »Der Verkehr der alten Aegypter mit den Geistern der Verstorbenen« na temelju hieratskih papirusov. S čarovniškimi reki in talistvenimi ceremonijami, ki so bile navedene v mrtvaški knjigi, niso obujali k hipnemu življenju samo mumij ampak celo slike in sohe umrlih, da so govorile. Ti reki in ceremonije za obuditev mrtvih so bile napisane na tablicah in obešene nad pročeljem mumij.

Blagor duši, ki jo je Osiris milostno sprejel v raj blaženih. Duh hudobnega človeka pa je bil od ranskega življenja izključen. Puščava je bila njegovo bivališče in tod je ponoči prihajal do človeških bivališč, in slično našim volkodakom, vampirjem in moram, svojo jezo hladil na ljudeh. Kogar se je dotaknil ali ga v spanju poljubilo, je zbolel na vročinski bolezn, vlezal v njegovo telo in povzročal histerične in epileptične napade in celo blaznost, ali pa moril majhne otroke in njih duše odnašal s seboj.

Kakor se razvili iz hieratskih papirusov v britanskem, berlinskem, leydenskem in drugih muzejih, kakor to omenja dr. Lexa posluževali so se Egipčani tudi medijev, če že ni vsak posameznik teh medijev lastnosti imel. Kakor pred 3000 leti tako je danes. Oblika se izpreminja, jedro ostane isto — toda z razliko, da si ga vsak človeški rod, ko stopa v krog kulture mora po svoji metodi izluščiti, da pride do spoznanja resnice! Pav. L.-k.

— Tajništvo Narodno napredne stranke se nahaja začasno v Knaflijevi ulici št. 5. l. Tam se tudi sprejemajo vse pismene in ustne prijave. Uradne ure so: v ponedeljek, torek in sredo od 3—6 ure popoldne; v četrtek, petek in soboto pa od 9—12 ure dopoldne.

— Čevlje knpulte od domačih tovarnov trdke Peter Kozina & Ko. z znamko »Pekoe«, ker so isti priznani na boljši in na cenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno v Ljubljani, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

Ena 1 steklenica Elza fluida

nadomesti

3 steklenice francoskega žganja!

Vsebinska to naredi!

Sestava Fellerjevoga Elza fluida iz naimo-nejših esencev zdravilnih želišč, cvetla, koronin in destila z najfinišim destilatom žganja je že 25 let vzrok zdravilnosti, nebrojnih ljudi v vseh delih sveta, ker jim kakor dober prijatelj v težkih oneslobočene prežene. Imate bolečine v udih? V hrbtu? Zobebo? Nahod? Ste stali, prenapeti, izmčeni in preveč občutljivi? Želite dober kosmetikum za zobe, zobno meso, lice, glavo? Ali želite v vseh priložnostih imeti zanesljivo sredstvo v hiši? Poskusite pravi Fellerjev Elza fluid? Kmalu budete rekli tudi vi:

To je najboljšo kar sem kdaj okusil!

Je veliko močnejši in izdatnejši kakor franco-ko žganje in najboljšo sredstvo je vrste! V vseh dotičnih poslovalnicah zahtevajte samo pravi Elza fluid od lekarnarja Feller. S skovanjem in pošnino stane, če denar naprej ali po povzetju:

3 drobnate ali 1 specialna steklenica	24 dinarje
12 dvojzališ	4 specialna steklenice
24	8 specialna steklenice
36	12

Kot primot: Elza-obitž zoner kurja očesa 2 dinarja in 3 dinarje; Elza-mentolni črtiki 4 dinarje; Elza-švedska tura za želodec 10 dinarjev; Elza-zgoriski prsni in kašeljni sok 9 dinarjev; Elza-rhije olje 20 dinarjev; Elza-voda za usta 12 dinarjev; Elza-kolonska voda 15 dinarjev; Elza-šumski miris za vodo 15 dinarjev; Glycerin 4 dinarje in 15 dinarjev; Lysol, Lysosform 12 dinarjev; Ki-neški čaj od 1 dinar dalje; original Radikan francosko žganje velika steklenica 15 dinarjev; Elza-mrčeni praki 7 dinarjev, stup za podgane in miši 7 dinarjev. Za prmo se pokovanje in pošnina posebej računa.

Na te cene računa se sedaj 5% doplačila. Adresirati na: Eugén V. Feller, lekarnar, Stubica Donja, Elzarg št. 2. 8, Hrvatsko.

Inserirajte v Slov. Narod!

Kupil bi rad malo posestvo v lepi legi blizu mesta Ljubljane, elja ali Maribora, kjer se nahaja v si gostilna, trgovina ali kavarna. — Onudbe s poplrom in ceno prošim na pravo »Slov. Narod« pod »Miren om/3071«.

Kdor želi kupiti

o dokaj znižani ceni SLADKOR. aj se obrne v zaprtem pismu na aslov: Rafael Frühwirth in Weisenstein, p. Bleiburg, Österreich. rankirajte z znakom za 2 Din in rilozite za odgovor 3 Din. 3063

lep stavbni prostor

vsem stavbnim materialom, pri-raven za stanovanjsko poslopje li kako podjetje. Nahaja se pri olodvoru v St. Vidu nad Ljubljano. — Poizve se istotam št. 36. nedotropia. 3050

Knjigovodsko moč

ISČEMO ZA TAKOJ.

SEVER & KOMP., Ljubljana,

Wolfova ulica 12. 3052

Vajenca sprejme

trgovina KOVACEVIČ in TER-

ŠAN, Ljubljana, Prešernova ulica

št. 5, dvorci še desno. 3044

Proda se

16 do 18 KUBICNIH METROV

DESAK od 3 do 4 cm debelosti.

— Narodni dom, Ljubljana. 3040

Sedem stavbnih parcel

v velikosti od 500 do 800 metrov,

ležečih ob Zeleni jami se iz proste

roke PRODA. — Naslov se izve

v upravi »Slov. Narod«. 3041

Proda se poceni

dobro ohranjen ZAPRAVLJ-

VEC za enega konja in srednje-

težak NOV VOZ tudi za dva ko-

nja. — Poizve se: Rožna ulica

št. 15. 3073

Mlad mizarski mojster

ZELI ZNANJA Z GOSPODINO

od 24 do 28 let, mirnega značaja.

Le resne ponudbe s sliko je po-

slati na upravo »Slov. Narod« pod

»Pomlad/3048«.

V najem oddam

za nekaj let NJIVO »Na MIRJU-

(700 m²). — Ponudbe na oglasni

zavod J. Zorman, Ljubljana, Gle-

dališka ul. 2. 3061

Lepa stavbna parcela

na Taboru (Vrhovčeva ulica) SE

PRODA. Cena 60.000 Din. —

Ponudbe na: »Triglava, tovarna perila,

Ljubljana, Kolodvorska ulica 8. 3053

POZORI

Gostilničarji in trgovci!

Ker nameravam opustiti vinsko trgo-

vino in se posvetiti drugi trgovini,

PRODAM svojo malo zalogo

(okrog 40 hektolitrov) dobrega, pro-

voznega star. za stajarskega vina, mo-

zler, riling itd. Kupec, kateri prevzame

vse skupaj, di bi pri litru i krono

popusta. — Ponudbe na upravo »Slov.

Narod« pod »Staro vino/3029«.

Prodasta se dve lepi palmi.

Ulica na grad št. 11. 3064

Naprodaj je

BREJA ČRNA KOBILA, stara osem

let. — Naslov pove uprava »Slov.-

skega Narod«. 3067

Mlad spreten zobotehnik,

po izučanju perfekten v vseh po-

slih v zlatu in kavčuku, ISČE

SLUŽBE. — Adolf Šneberger

Maribor, Slovenska ulica 15. 3075

KDO, KI JE BLAGEGA SRCA.

vzame 4mesečnega dečka

ZA SVOJEGA? — Ponudbe pod

»Dobro delo/3059« na upravo »Sl.

Narod«. 3060

35letni primorski begunec,

—ženjen, brez otrok, a 151-tmo pisarni-

sko prakso, dovtentim IV. razredom

srednje šole (realke), večje slovenskega

jezikla, ISČE SLUŽBE, bodisi kot slu-

ga, vratar, paznik ali kaj sličnega. —

Ponudbe pod »Takoj/3060« na upravo

»Slovenskega Narod«. 3068

Ugodna prilika!

NAPRODAJ JE NOV
popoln pokrit enovprežen voz
 (prvovrsten fabrikat) v trgovini
 Löschig v Rogaski Slatini. 3057

Vagon lepega krompirja
 SE PRODA. KUPI SE VEČJO
 MNOŽINO VRTNIH STOLOV.
 Naslov pove uprava lista. 3066

Odda se lokal
 valed preselitve, prostoren, pri-
 praven za vsako obrt, trgovino ali
 pisarno, v sredini Maribora; elek-
 trična razsvetljava. — Pismene po-
 nudbe: Ivo Šušnik, Maribor, Sloven-
 sk. ulica 15. 3074

Naznanjamo preselitev trgovine „SPECIAL“
A. BABKA
 zaloga razglednica in slik — z Dunajske ceste št. 6
 na Aleksand.ovo cesto št. 7 ter se cenj. občinstvu
 priporočamo. 2756

Knjigovodja-bilancist
 samostojna prvovrstna moč, zmožen perfektno slovenskega, nemškega in fran-
 coskega, za potrebo tudi angleškega in hrvaškega jezika, želi premeniti službo
 Reflektira samo na stalno mesto in v večjem podjetju. Ponudbe pod „Stalno“
 na A. Aloma Company, anončna in reklamna družba z o. z. Ljubljana, Kongresni
 trg 3.

V sredini mesta se išče:
 a) ena ali dve sobi za pisarno ter
 b) ena soba s kuhinjo (vsako zase).
 Plača se dobro. Cenjene ponudbe na
 upravo Hata pod „TRGOVINA“ 2988.

Prvovrstni laneni firnež
 avtoriziran in avtorizirani, s-jamstveno št. 1
 v sodih in rokavh,
 terpentinsko olje, Dekalin
 in laneno olje nudimo po najnižjih
 cenah.
Hrovat & Comp., Ljubljana.
 Telefon interurban 301. 2939 Brozjavski Hrovatport.

Zalogo moke
 za nadrobno razprodajo odda
 trgovcu v Ljubljani, ki ima
 pripravnost prostore,
 Prvi mestni mlin v Celju. 3056

CUNARD LINE

Najhitrejši parobrodi sveta. Di-
 rektni poštinski tovorni in expres-
 ni promet
 iz Hamburga in Oshornea za Ameriko
 in Indijo
 4 dimniki 5 1/2 dni. Lastne kabine,
 za potnike III. razreda. Potnike
 spremlja izkušeni uradniki do
 uke vkrcanja, in jim prožijo v
 vsakem pogledu dragovoljno
 vsako pomoč. Navodila daje:
 Cunard Line
 Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
 Jugoslovanska banka d. d., Zagreb
 Glavno zastopstvo za Slovenijo:
 Ljubljana, Kolodvorska ulica 26
 Brzjavni naslov: „Cunard“

Ofertalna dražba drv. 3016
 In konkurzne mase Jožefa Erbežnik se prodaja potom ofertalne dražbe ca
 200 metriskih sežnjev prvovrstnih, suhih, bukovih drv in sicer:
 1. 98 sežnjev cepanin in 12 sežnjev okroglih drv (Prügelholz) v gozdu
 Martina Plank v Sv. Jakobu pri St. Jurju ob juž. žel.
 2. 80 sežnjev cepanin in 18 sežnjev okroglih drv v gozdu Andreja Plank
 pri Sv. Jakobu pri St. Jurju ob juž. žel.
 3. 12 sežnjev cepanin drv na zemljišču Jožefa Ratelj, pol ure od postaje
 St. Jurj ob juž. žel.
 4. 24 sežnjev cepanin in 1 sežanj okroglih drv na dvorišču mlečarne
 St. Jurj ob juž. žel.
 5. 17 sežnjev cepanin drv v Pekrah pri Mariboru, Kacova planina, ravnotam
 tudi 70 m rize iz deka (30 do 40 žlebov), 25 plohov, mehkih, po 4 m dolgih
 in en 12 sežnjev vejvja.
 Ponudbe, ločene za drva od 1 do 5 in za plohe, je najkasneje do 12.
 aprila t. l. vpsolati v zaprtim plamu na konk. upravitelja, g. dr. Alojzija Kle-
 mentiča, odvetnika v Mariboru.
 Odboritev ponudbe si pridržuje upniški odbor. Tekom 8 dni po odbritvi
 najvišje in najugodnejše ponudbe mora ponudnik položiti 8%, varščino. Drva
 se morajo prevzeti na lico mesta in takoj plačati.
 Pojasnila glede drv od 1 do 4 daje g. Franc Štomček, posestnik v Sv. Ja-
 pri St. Jurju ob juž. žel., glede drv v Pekrah pa upravitelju mase. Takso plača kupec.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki
 naznanja, da je svoje poslovne prostore preselila v
 svojo lastno hišo v Škofji Loki, Glavni trg št. 33.
 Hranilne vloge na knjižico obrestuje po
5% p. a.
 Rentni in invalidni davek plačuje iz lastnega. Vezane
 večje hranilne vloge obrestuje tudi višje po dogovoru.
 Sprejema tudi vloge na tekoči račun. Dovoljuje kre-
 dite in izvršuje vse denarne transakcije pod jako ugod-
 nimi pogoji. 3073

Kovaškega pomočnika,
 nošenjenega, popolnoma zmožnega
 za izdelovanje gospodnjega orodja (sokr.
 plakač, sampinov) SPREJME TAKOJ
 Anton PETKOVŠEK, Logatec. 3065

Hmeljski drogi
 V VEČJI MNOŽINI NAPRO-
 DAJ. — Ponudbe na upravo lista
 pod »Hmeljski drogi/3069«.

Kupim smrekove hlode,
 4 do 8 metrov dolge, od 30 cm na-
 prej. BRZOJAVNE DROGE
 (jelka) in JAMSKI LES. — Po-
 nudbe pod »G. G.3054« na upra-
 vo »Slov. Narod«. 3074

Odda se
manjša trgovina
 z mešanin blagom v najem. Več pove
 Ivan Bežman, Laverca. 2037

Klavir
 „Blüthner“, 8m, za 45.000 Din se
 prodaja pri Schulz in Ptuju. 2015

Mirna gospodična
 186 prazno sobo za takoj, eventualno
 posneje. Ponudbe pod „Čistost 3023“
 na upravo Slov. Naroda. 3023

7000 K nagrade
 dobi, kdor odstopi 2 ali 1 večko ne-
 mebrano sobo. Ponudbe na upr. Slov.
 Naroda pod „Sredi mesta 3022“.

Samostojen polir
 z dolgo prakso, za visoke, železobeto-
 ske in vodne zgradbe, išče posla pre-
 ko mogoče. M. Berlet, Ljubljana.
 Opekarska cesta 37. 2979

Sprejmemo se
spretno šivilje
 Naslov pove uprava Slov. Nar. 3013

Stanovanje se odstopi:
 1. soba, kuhinja, prostorno, lepo, na pe-
 riferiji, proti 10.000 Din naerada, event.
 z vsjo opremo za 30.000 Din. Ponudbe
 pod „Nagrada 3012“ na upravo Sloven.
 Naroda. 3012

IGRALNE KARTE
 vseh vrst priporoča
M. T. Čar Ljubljana

Iščem
 za poletje ali za celo leto mebljavno
 stanovanje ali celo vilo na deželi.
 Ponudbe pod „Letovišče 2954“ na upr.
 Slov. Naroda. 2954

Prodaj hišo z vrtom
 v lepem kraju, oddaljeno par minut od
 cerkve, šole in kolodvora, z elektr. raz-
 svetlavo. Cena 55.000 Din. Frano
 Tomaževič, pošta St. Vid nad Ljub-
 ljano. 2970

Posestnikom
in vrtnarjem
 se nudi ugodna prilika za nakup dro-
 bne šote trz. rize (3 vrste) za po-
 sipanje potov in dvorišč. Oddaja se v
 vsaki množini. — Anton Karišek.
 Fužine 1 pri Ljubljani. 3039

Prodaj.
 Prodaj on par konjske opre-
 me (Brustgirthi) popolnoma nove.
 Ogleda se lahko na lico mesta: Zgornja
 Slika, gostilna Ambrožič. 2969

Proda se
 radi zalovanja za 2 objekti Cipe de
 Chinoj enega je 4 m. srebrno sive
 barve, pripravno za neveste, in drugega
 5 m. barve top, meter po K 730. Poizve
 se pri Rudi Medved, modni salon,
 Mesini trg 26. 3021

Za izdelovanje
damskih oblek in plaščev
 se priporoča tvrdka Šotino-Berlin,
 Kongresni trg 6. Naročila z dežele se
 točno izvrše. 3038

Aikadont
 zobna pasta, ustna voda, zobni prašek.
 Dobri se povsod. — Glavna zaloga:
drogerija A. KANC,
 Ljubljana.

Ribe
 za Velike noč.
 Ivana Florjančič, Ljubljana,
 Vodnikov trg, ima na razpolago za pra-
 znične črke in karpe. Prodaja na drobno
 se prične v četrtek, dne 29. t. m. Na-
 ročila izven Ljubljane se vadno promptno
 izvršujejo. Cena 25 Din 1 kg. 3048

Zlatni grab, zobnik,
grabar, korenje itd.
 priporoča
SEVER & KOP, Ljubljana
 Wolfova ulica 12.
 Zlatni grab

Uglašeni
 glasovirji in
 harmonije
 posebno in cen.
G. F. Juršek
 v Ljubljani
 Wolfova ulica 12

Proda se
avtomobil
 s 6 sedeži, znamke „Praga“, z električno
 razsvetlavo, popolnoma ohranjen. Poizve
 se: Rimaka cesta 2, priti. levo, od 12.
 to pol 1. Cerar Anton. 3047

Gospodična
 srednje starosti, veča slov.-hrv. in nem-
 kega jezika, zmožna vseh večjih go-
 spodnjih opravil, želi mesta gospo-
 dinje pri kakem večjem obratu ali na
 hotel, trdi v boljšo gostilno za prvo
 moč kuhinje. Dopisi pod „Dobra gospo-
 dinja 3009“ na upr. Slov. Nar. 3009

Pisalne mize
 jedilnice, spalnice, kuhinje in razno
 opoginjeno pohištvo najceneje naprodam
Erman & Arhar
 mizarstvo
 St. Vid nad Ljubljano 4.

POLENOVKA
 namočena in suha se dobi vsak dan
 pri tvrdki
FR. KHAM
 nasproti hotela „UNION“.

Enocevni kotel 35qm
 (Einflammrohrkessel)

Dvocevni kotel 65qm
 (Zweiflammrohrkessel)
 popolnoma nova, kompletna, takoj do-
 bavna.
Braća Fischer d. d.
 Zagreb, Pantovčak 5. 2965

Kot
družabnik
 želim pristopiti k trgovskemu podjetju
 s kapitalom od K 200.000 in osebno
 udeležbo. Ponudbe pod „Agilnost“ na
 A. Aloma in reklamno podjetje Zorman,
 Ljubljana, Gledališka ulica 2. 3062

Vabilo
 na subskripcijo delnic druge emisije
 tovarne zaves „STORA“ d. d.
 v St. Vidu nad Ljubljano.

Izredni občni zbor Tovarne zaves „Stora“ d. d. v St. Vidu nad Ljubljano
 je sklenil dne 26. februarja 1923, da se poviša delniška glavica družbe od
 Din 250.000 na Din 1.000.000.
 Po pooblastilu občnega zbora nudimo s tem v subskripcijo

6.000 (šesttisoč) delnic po Din 125'—
 nominalne vrednosti, ki se morajo vsekakor polno v gotovini plačati, pod sle-
 dečimi pogoji:

- 1.) Subskripcija se začne 26. marca 1923. in traja do vstevši 7. aprila 1923.
- 2.) Dosedanji delničarji imajo pravico, da optirajo za eno delnico prve emisije tri delnice nove emisije.
- 3.) Kurz za optirane delnice znaša Din 150.— za neoptirane Din 175.— Delnice se deležne dividende od 1. januarja 1923 ter opremljene s kuponom za leto 1923; za čas od 1. januarja 1923. do vplačila subskribirane svote je plačati pri subskripciji 7% obresti.
- 4.) Subskripcija se vrši pri blagajni Zadržne Gospodarske banke v Ljubljani, pri njenih podružnicah v Djakovu, Mariboru, Sarajevu, Somboru, Splitu in Šibeniku ter pri ekspozituri Bled.
- 5.) Dodelitev delnic po končani subskripciji si pridržuje Upravni svet.
- 6.) Po dodelitvi delnic se izroče subskribentom proti vrnitvi potrdil v subskribiranih delnicah začasna potrdila o številu dodeljenih delnic. Subskribentom, katerim se ne bi mogle dodeliti delnice ali pa ne v subskribiranem iznosu, se vrne do 1. maja 1923. zadevni znesek oz. prebitek plačanih delnic in okresti.
- 7.) Delnice se izroče pozneje proti vrnitvi začasnih potrdil o dodeljenih delnicah.

V Ljubljani, dne 20. marca 1923.
 Upravni svet
 tovarne zaves „STORA“ d. d.
 v St. Vidu nad Ljubljano.

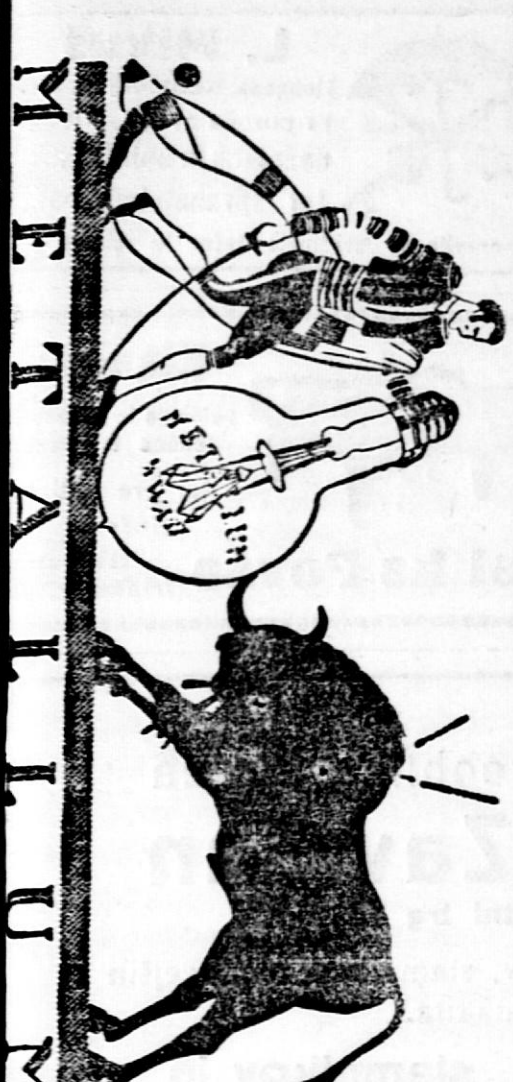
30 odstotkov prihranka
 obratnih stroškov za lesno industrijo pri uporabi osi za cirkularne žage
„CENTROFIX“
 Prahuvarna krogelj. ležišča v olinati kopeli, minimalna poraba
 olja, zajamčeno centričen tek.
Tehniška Unioz družba z o. z. v Ljubljani,
 Vegova ulica 2 II. nadstropje.

Najnovejši stružni stroj
 (avtomatsche Runddrehmaschine) popolnoma nov, za
 avtomatično izdelavo euroglitih lesnih izdelkov, se
 prodaja, ker se ne postavi v obrat.
 Naslov se izve pri anončni družbi ALOMA COMPANY,
 Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 2985

Dovoljujem si p. t. občinstvu vjudno naznaniti, da sem svojo
delavnico za precizno mehaniko
 in pisarno preselil v Šelenburgovo ulico št. 4. (na dvorišču). Vsa v to stroko
 spadajoča dela se izvršijo točno in solidno.
 Priporočam se za nadaljnjo cenjeno naklonjenost.
Viljem Sequardt.
 Merilni instrumenti! Precizna merila! Tehnične potreščine! 3058

Kupi se
 vsaka množina orehovega, javorje-
 vega, hrastovega, črešnjevca in dru-
 gega trdega lesa v hlokih in plohih.
 Ponudbe na A. Kajfež, Kočevje. 3055

Modni salon
Stuchly-Maške
 Ljubljana, Zidovska ulica 3
 Priporoča najnovejše modele slamnikov, sol-
 lenih klobukov in čepic po znano nizkih cenah.

2 sobi

za pisarno v sredi mesta išče večja družba. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Večja družba 3/33“.

Sprejemem

več mesečnih abonementov na koso in večerjo proti plačilu Din 15.— dnevno. Izve se na Sv. Jakoba tigu 5. 3032

Gostilniška koncesija

v vsem obsegu se odda. Naslov v upr. Slov. Naroda. 3007

Proda se

otroški športni voziček, oziroma se zamenja za rabljeno moško kolo. V-rašati: Mate Sijaković, Cekvena ul. 19. Trnovo. 3021

Ortnarju

se odda velik vrt event. s stanovanjem. Naslov v upr. Slov. Naroda. 306

Divja kostanjeva drevesca

se takoj prodajo, Ljubljana, Dunajska cesta 71. 3027

30.000 Din posodim

za več let tistemu, ki bi mi dal mesto obreti stanovanje, obstoječe iz dveh sob, kuhinje in pritliklin. Naslov pove uprava lista. 2932

KUPIM VSAKO MNOŽINO bukovega oglja

po dnevnih cenah. — Anton KOZDRE, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 18. 2952

Zamenjam stanovanje,

obstoječe iz lepe velike sobe, kuhinje in pritliklin za stanovanje z dvema sobama in kuhinjo. — Ponudbe pod „Večje 1—2/2960“ na upravo „Slov. Naroda“.

Sprejme se kuharica

z dobrimi spričevali, večja italijanska, k boljši obitelji. Zglasti se od 10. do 1. ure. — Nastop s 1. aprilom. — Naslov pove uprava „Slov. Naroda“. 3017

Sijeno

prva vrsta, na vagonih, uz najpovoljnije cene prodaje se. Ponudbe na Inter. reklam d. d., Zagreb, Ilca 21, pod „Sijeno III-59-A“. 2995

PRODAM TAKOJ s 1. majem novodograjeno vilo

blizu Gosposvetske ceste in prostim stanovanjem, obstoječim iz štirih sob, kopalnice, predsobe, sobe za služkinjo, kuhinje ter enakih krasnih kletnih prostorov. — Naslov pove uprava „Slov. Naroda“. 2864

Strojniki,

izprašan elektroobratni vodja s 16-letno prakso, zmožen slovenskega in nemškega jezika, ŽELI PREMENITI SLUŽBO; najraje v kako električno centralo z vodo močjo. — Ponudbe z navedbo plače pod „Električna moč 2972“ na upravo „Slov. Naroda“.

Maslinovo ulje prve vrsti,

posve bistro, veoma ukusno, bez mrisa u kantama od 18 litara, po 20 dinara litar, pakovanje i poštarina napose i novac barem diplomirano unapred. SATE Samuel PEROJEVIĆ, Makarska. 2903

Zamenjam stanovanje,

obstoječe iz dveh velikih lepih sob, kuhinje ter vseh pritliklin v novi hiši v središnji mesta, dve minuti od glavne pošte za enako ali večje v kakšni vili, tudi na periferiji ali izven mesta. — Ponudbe pod „Zamenjava/2917“ na upravo „Slov. Naroda“.

Gostilničariji pozor!

Zaradi preselitve SE PRODA jako ceneni takozvani „DAMSKOKAPELNI ORKESTRION“, popolnoma dobro ohranjen, firme Hupfeld, z dvema valnicama, katerih vsak igra osem melodov. Orkestrion igra klavir, mansolodino, orgle, ksilofon itd. ter ima popolno bilo. — Več: Božin BENKO, gostilničar, Belovar, Hrvatska. 2872

Ugodna prilika za nakup posestva!

Napravljen je zaradi preselitve po zelo ugodni ceni veliko posestvo v Velikih Laščah na Dolenskem, obsega 12 hektarjev z 9 sobami, 2 kuhinji, kleti, hlevi za 6 glav živine, sadnega vrta, nitv in 7 orakov levega gozda. Kupec nastopi užitek posestva lahko takoj. Naslov poi upravi Slov. Naroda. 2034

Opekarniški stroji

in kulinjske stroje in opremo

Kamnelomni stroji

Transportna in razkladalne naprave

in oprema za mlinarstvo

Začrtaj, Pritlik, vili za mlinarstvo

(Förderbänder)

in oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Oprema za mlinarstvo

Prodajam parcele

NA PERIFERIJ MESTA. Cena 40 do 48 Din za m². — Pismena vprašanja na upravo „Slovenskega Naroda“ pod „600—800/2513“. 2193

Modistka,

dobra moč. SE TAKOJ SPREJME proti dobri plači. — Ponudbe na upravo „Slovenskega Naroda“ pod „Modistka/2896“. 2940

Službo kot trnovski sluga

ALI SLIČNO IŠČE pošten, priden in krepak 20letni mladenič Primorec. — Naslov: I. Dekleva, Trbovlje. 2856

Prodajalka,

perfektna v prodaji in računanih, samostojna, prvovrstna moč. SE SPREJME s 15. aprilom V TRGOVINO Z LUKSUZNIH BLAGOM. — Plača dobra. — Naslov pove uprava „Slov. Naroda“. 2918

VEČJE PODVZETJE

išče magistra farmacije za Ljubljano, kateri bi hotel v svojem prostem času obiskovati zdravnike. — Ponudbe z referencami je poslati upravi „Slov. Naroda“ pod „Obisk/2863“. 2924

Proda se nova stavba

v središču, v Ljubljani 7. Velikost stavbe 24 X 12,50 m, visoka 4,90 m, pod zemljo klet, v pritlikli lokal 216 m², nadstropje 114, 23 drugih prostorov. — Proda se pod dnevno ceno iz polovih vrednot. Natančna pojasnila daje Matija Terlep, Jernejeva cesta št. 38, Siska, Ljubljana. 2966

Stara

dobro vpeljana gostilna v Sloveniji, na krasnem prostoru, z lepim vrtom, ob glavni cesti in pri postajnišču se takoj odda v najem. Svoječasno je bila poleg gostilne velika vinska trgovina, ki bi se lahko takoj na novo otvorila. Klet prvovrstne; večja količina prave vina in dobro ovinih sodov. Potreben kapital pol milijona kron. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Ugodno 2980“. 2980

Proizvala in razpolaga se na drobno in debelo: čevlje, gornja dela vseh modelih.

Specijalna trgovina ročno izdelanih osobito trdnih čevljev za delavce in luksuzni modeli po vsaki konkurenčni ceni razpošiljalnica „Garancija“, Jos. Gagel, Ljubljana, Sv. Petra c. 7. Zahtevajte cenik!

Proizvala in razpolaga se na drobno in debelo: čevlje, gornja dela vseh modelih. 2505

Došlo!!

najfinešie angleško in češko sukno v elegantnih vzorcih in po solidnih cenah za pomladno in letno sezijo.

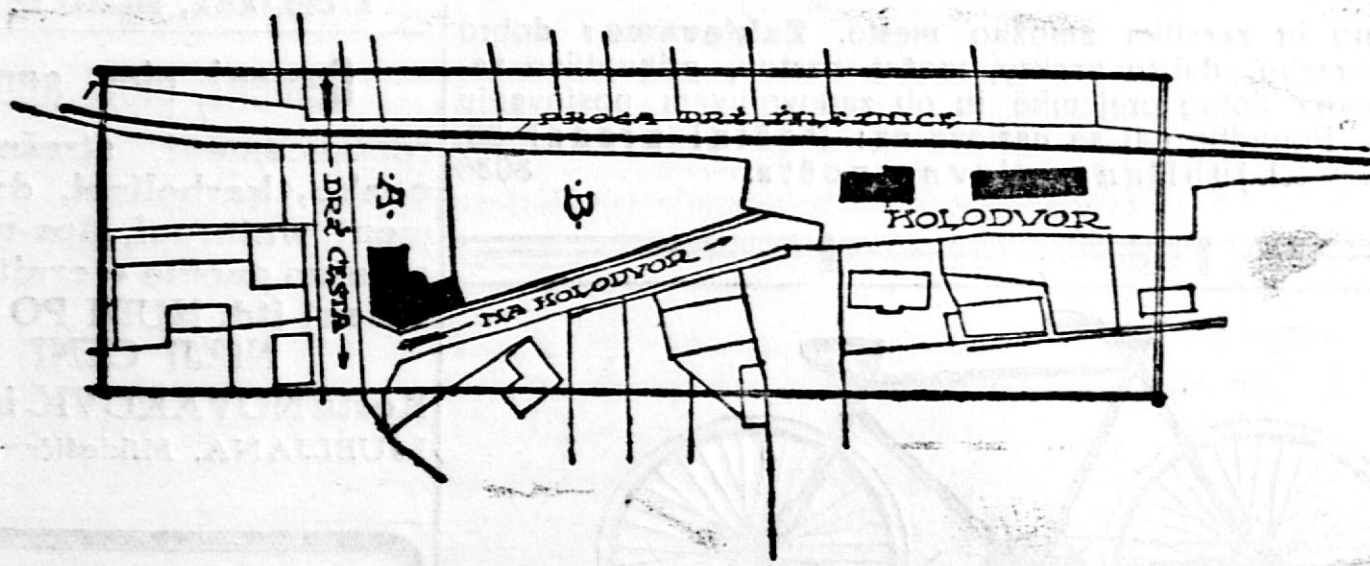
Specialna zaloga

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA DVORNI TRG 3

Vedno v zalogi vseh vrst obleke, raglan, površniki, pelerine, dežni plašči, delovni plašči, usnjeni sako-plašči (auto), razno perilo, čepice in drugo modno blago. Sukno za modne hlače. — Oddala blaga na metro; sprejemajo se tudi naročila na obleke.

Zajamčeno prvovrstna izdelava po meri v lastnem modnem salonu.

Pozor industrijci in obrtniki!

Na ugodnejša prilika!

Naveden je to zelo ugodni ceni izmed najljepših in največjih prostorov v Domžalah. Prostor kot je v navedenih razpisih pod črko B v izmeri 3200 m² leži pri državni cesti in tik ceste na kolodvoru in kolodvoru v središču Domžal. Naveden je pripraven za industrijo, ker se lahko s par tračnicami napravi industrijski tir, kotli se za vsako industrijo največjega pomena. Ker se Domžale zelo privlačno vajo svoje krasne lege, sdravga oleniškega zraka in priročnosti, spadajo med najlepši industrijski kraj cele Slovenije. Vse to je tudi vsak obiskovalci kakor nekakoli podoben siguran. Prednost do nakupa imajo v prvi vrsti te osebe, ki rešijo tirajo na celi prostor res za industrijo. Ako pa teh ni, se pa prostor tudi parcelira na tri ali štiri stavbenne parcele. Vsi, ki prodajo to, ker se v Domžalah vajo vajo pomanjkanja stavbenih prostorov davke na nezavidna stavbena zemljišča. Interesantije, pridite in ogledajte si, da ne zamudite to nenavadno ugodno priliko! Pojasnila daje: Jak. Menart, trgovec, Domžale. 246

Izvanredno popravljani LOKOMOBILI

promptno sa stanice Zagreb i Ljubljana

Wolff	HP	Wolff	HP
1908	10/20	1914	62 80
1908	15/25	1920	70/100
1917	20/32	1913	85/1 0
1912	24/40	1912	100 150
1908	30 50	19 9	130/150
1920	47/0	1908	150 200
1921	54 75	1916	35 460
Lanz	H 7	Lanz	HP
1912	10/20	1916	50 70
1912	15/25	1921	60 90
1917	20/30	1914	70/110
1 18	22/35	1909	85/120
1912	26/42	1913	100/130
1912	34/49	1921	170/235
1914	38/57	1910	260/330

Višati i samostojni lokomobili svih veličina. — Lokomobili koji su vi 22, 32 km. — Jednogaodišnje i ornički jamstvo. Prvoizvedno genera uo popravljani, savjesno i iskušani. — Loženje svakim gorivom.

Braća Fischer d. d. Zagreb, Pantovčak 5.

Enodružinska hiša

z vrtom SE PRODA TAKOJ v Rožni dolini št. 106 pri Marjaku za znatno ceno. Stanovanje kome na razpolago. Ravnotam se prodajo parcele, ležeče v Stožicah, po 15.— Din za kvadratni meter. 2892

Zamuditi

tudi Vi ne smete, ampak podite takoj in si ogledite velikansko zalogo suknja, volne, platna, celofana, hlače, modrovine ter snih vso manufakturno robo v večtrgovini R. Ste meckl. Celje, katera prodaja radi velikanskega nakupa direktno iz prvih svetovnih tovarn po čudovito nizkih cenah. Zahteva te cenik! 2218

Na prodaj

na, otroška postelja, velika postelja, knjiga, pelerina itd. Stara pot 1, L nadst. 3. Od 12. — 3. 3038

Sprejme se

enteristinja - korespondentka, prodajalka, učenka in kličica k otrokom. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 3037

Stanovanje

na periferiji, 1 soba in kuhinja, zelo primerno, se zamenja z enakim ali večjim stanovanjem. Ponudbe pod „Tako 11“ na upr. Slov. Naroda.

Mesta gospodinje

z otrokom išče 38 letna vdova s letnim sinčkom — le proti hrani — ni izven Ljubljane. Ponudbe pod „Valežna 3010“ na upr. Slov. Naroda.

Kupim

dragajno Wertheimerico za vojo trgovino. — Ponudbe pod „Blagajna“ na Anončni vod Drago Beseljak, Ljubljana, Dunajska ul. 5. 3045

Prešeno lepenko prvovrstno

Continental, (Continentallederapppe) dobavlja takoj v vsaki množini najceneje po. R. Puh, Ljubljana, Dunajska ulica 22. Telef. 513.

Proda se ceno

ova salonska obleka, moška črna pelerina, moška obleka. Poizve se: Kolizej ul. 12, pri L. Drž. gimnaziji. 3025

Mebilirano stanovanje

tem samo za mesec julijavgust za odasie osebe, po možnosti s kopalnico in vporabo vrta v Ljubljani ali v bližini. Prvovrstne reference na razpolago. Ponudbe pod „Poletno stanovanje“ na poštini zavod J. Zorman, Gledališka ulica št. 2. 3042

Kraljevski Holandski Lloyd

ednibrzi poštni parobrodi od Amsterdama in Cherbourgja za Južno Ameriko do de Janeiro, Santos, Montevideo in Buenos Aires. Vsa potrebna navodila daje Kraljevski Holandski Lloyd Glavni zastopnik za Jugoslavijo Jugoslavenska banka d. d. Zagreb, B-Cesta 33. Razjavni naslov: Realloyd, Zagreb. Telefon: 24—65. 441

Nogavice, rokavice!največja izbira
pri trvdki**A. & E. Škaberne** Ljubljana
Prava turška električno pražena in mila**kava**najamčeno popolnoma čista in odlično-
vana z zlato kolajno, se dobi vsak dan
sveža najceneje samo pri trvdki Jovo
R. Jovanović, Tuzla (Bosna). Raz-
pošiljamo v polnin zavrtih od 5 kg
naprej po povzetju. 3048**GRČAR & MEJAČ**
LJUBLJANA

samo Šelenburgova ulica št. 3.

Najnovejše obleke za gospode, dame in otroke

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7.

Priporočamo na velike in male galanterije, nogavice, razne su-
hance, gumbje, čipke, vezeno, sprehajalne palice, kravate, srajce,
čevljarke in krojaške potrebščine.

Najnižje cene. Postrežba točna.

Za nakup blagaza moške in ženske obleke in perila po najnižjih
cenah se priporoča trvdka**R. Miklauc - Ljubljana**

Lingarjeva ulica, Pred Škofijo št. 3, Medarska ulica.

Pri nizki ceni IGN. ŽARGI

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3.

Trgovina z drobnim, platenim in modnim blagom ter
raznim perilom za moške in ženske in kravate
na debelo in drobno. 2841

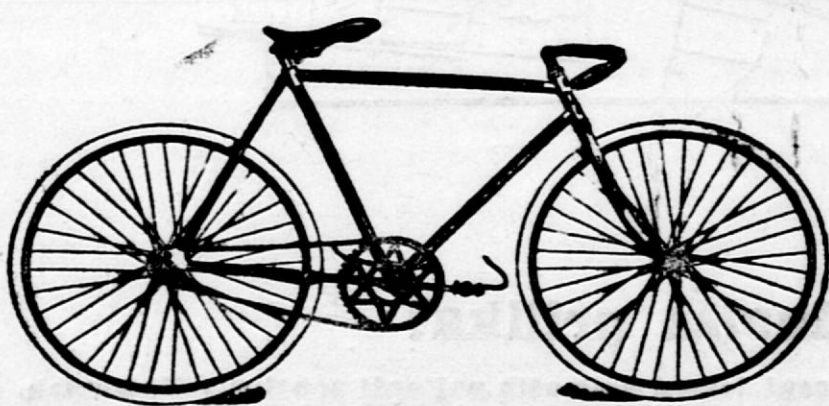
Največja zaloga potrebščin za krojače in šivilje.

Naznanilo.Slavemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem preselila svojo
gostilno "POD DRČO" v Hradskega vasi v novo preurejeno
gostilniško prostoro "PRI TEŽAKU", Sv. Jakoba trg št. 5.
Obenem se zahvaljujem p. m. dosedanjim gostom, kateri so mi
bili naklonjeni, ter se jim tudi v bodoče priporočam.
Trudila se bodem, da bodem imela vedno dobra vina, gorka in
mrzla jedila in sprejemem tudi mesečne abonente.
S spoštovanjemIvanča Vidmar,
gostilničarka, Sv. Jakoba trg št. 5.

Iščemo:

Potnika

mlajšo, podjetno in agilno silo,

knjižgovodjo-korespondentaza samostojno in razvita smotno mesto. Zahtevamo: dobro
trgovsko izobrazbo, daljšo prakso, močan nastop, priključno ve-
denje. Nudimo: dobre prejemke in ob zadovoljivem poslovanju
stalno mesto. Ponudbe naj se naslovi na: Poštni predal 83.
Ljubljana, glavna pošta. 3036**Kolesarji, pozor!**Oglejte si pred nakupom
prve vrstne kolesa**Puch in Waffenrad**najboljše nemške znamke ter vse druge potrebščine
po najnižjih cenah pri trvdki**IGN. VOK**

Ljubljana, Sedna ulica 7.

Podružnica: Novo mesto, Glavni trg 73. 2800

MODNI SALON MARIJA GÖTZL

Ljubljana, Židovska ulica 8 in 7.

Pravkar došli

najnovejši pariški modeli in slamniki.

POSEBNOST

v promenadnih in večernih klobukih.

Preoblikovanje slamnikov, svilenih klobukov itd. se sprejemajo.

Ogled samo v trgovini. Žalni klobuki vedno v zalogi.

**Trboveljski premoš
in drva**stalno v zalogi vsaka množina. Družba
Mirja Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8. —
Tel. 220. 2213**Petrolejske
vrče**

2874

z zaboji ali brez zabojev in železne ba-
rele kupujemo v vsaki množini. Hrovat
& Komp., Ljubljana, Vegova ulica 6.**Trstje za strop**zdeluje in prodaja na debelo in drobno
po najnižjih cenah. Pri večjih množinah
znaten popust. — ANTON STEINER,
Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo.
2128**Rabljene britvice**Oilette, Mem itd. se sprejemajo v elektr.
brušenje v drogeriji I. C. Kotar, Wolfova
ulica 3, in v drogeriji Anton Kanc, Ži-
dovska ulica 1. Zunanja naročila hitro
in točno. 2485**KUPIM GNOJ; dam tudi**

seno zanj.

Ponudbe: Ljubljana, poštni pre-
dal 77. 2926**Z „Oreal Hené“**barvam sive lase v vseh barvah
(tudi modnih). Izdelujem vse
lasne dela.M. PODKRAJSEK, Ljubljana,
Sv. Petra cesta. 2123**Semena**VRTNIC in SADNEGA DREV.
JA SE DOBE pri
VRT- DZAMONJA i drugovi,
družba s o. z., Maribor, Čopova
ulica. — Zahtevajte cenik! 2129**Staro ljutomersko vino.**Letnik 1921, prvovrstna kvaliteta,
ca. 200 hl ter ista množina letni-
ka 1922, SE PRODA. Kupci, ki
vzamejo tudi letnik 1922, imajo
prednost. Cena in pogoji pri vi-
nogradniku in trgovcu
IVANU VESELIČU V ORMOŽU.
320**Pletenine**kakor jopice, zimsko pe-
rijo, nogavice, rokavice
v veliki izbiri priA. Sinkovic in E. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.**Cement, gips, apno,**romancement, strešno le-
penko, karbolinej, drvoce-
ment, watproof, gips-plošče,
umetno gnojilo eternit (Hat-
schek) itd. NUDI PO NAJ-
NIŽJI CENIKosta NOVAKOVIČ in drug
LJUBLJANA, Miklošičeva c. 13.
2553**Gradbeno podjetje****ing. Dukić & drug**

Ljubljana,

Bohoričeva ulica št. 30

Velika izbira otroških vozilov, dvokoles in
šivalnih stolov poceni.F. BATJEL, LJUBLJANA, STARI TRG 28
Sedemdeset let v polni poslovanju za izdelavo in popravilo
dvokoles, otroških vozilov. Stroji in razni stroji.**TRIBUNA**Tovarna dvokoles in otroških vozilov
Ljubljana, Karlovska cesta 4 — Zvonarska ulica 1.**Vreče,**

rabljene in dobro ohranjene

KUPIJos. Bahovec, Ljubljana,
Sv. Jakoba trg št. 7. 410**Najstarejša slovenska
pleskarska in ličarska
delavnica**IVAN BRICELJ, Dunajska c. 19.
se priporoča. Izvršitev točna, cene
smerne.**Peter Semko**I. jugoslovenska barvarja, krznarstvo in strojarstvo
Ljubljana, Krležinova ulica 7.
Barva ličije kože, katere izdeluje v naj-
modernejši garnituri. Prevzema tudi vsa
popravila v moderniziranju.**Nogavice**v veliki izbiri in po najnižjih
cenah izdeluje stojno pletilstvo**N. GROEGER,**BEGUNJE 23 PRI LESCAH.
1145**Teod. Korn, Ljubljana**

Poljanska cesta št. 2.

Krovec, stavbeni, galanterijski in okrasni klepar
inštalacije vodovodov.Izdelovanje posod iz pločevine za fir-
ne, barvo, lak in med vsake velikosti
kakor tudi posod (škafle) za konzerve.**Anton Steiner**mestni tesarski mojster
v Ljubljaniprevzema vsakovrstna tesarska dela,
kakor strešne stole, kupole, stolpe, mo-
stove, vrtno utice itd. Parna žaga z
vsemi stroji za obdelovanje lesa. 4796Velika zaloga klobukov in slam-
nikov se dobi pri**Franc Cerar**tovarnar v Stebn pošta Domžale
Prevzemajo se tudi stari klobuki
in slamniki v popravilo pri Ko-
vačevič i Tršan v Ljubljani, Pre-
šernova ulica št. 5.

Sprejemamo v sredo.

Zaloga v Celju Gosposka ul. 4

ČUJTE!
gospodinje**ADRIA**
ZITNAje najbolj zdrava
in tečna hrana.**POISKUŠITE!****TOVARNA**
GLINCE 22.Električni obrat.
Najmodernejši stroji.**L. Mikuš**
Ljubljana, Mestni trg št. 15.
pr poroču svojo zalogo
dežnikov in solčnikov
ter sprehajalnih palic
popravila se izvršuje točno in solidno.**Klavirje**
uglašuje in popravlja
solidno in točno
ter gre tudi na
deželo.
Ljubljana
Tržaška c. 48**Feliks Povše**

Modni salon in preoblikovalnica

Barborič-Završan

Ljubljana, Mestni trg 7.

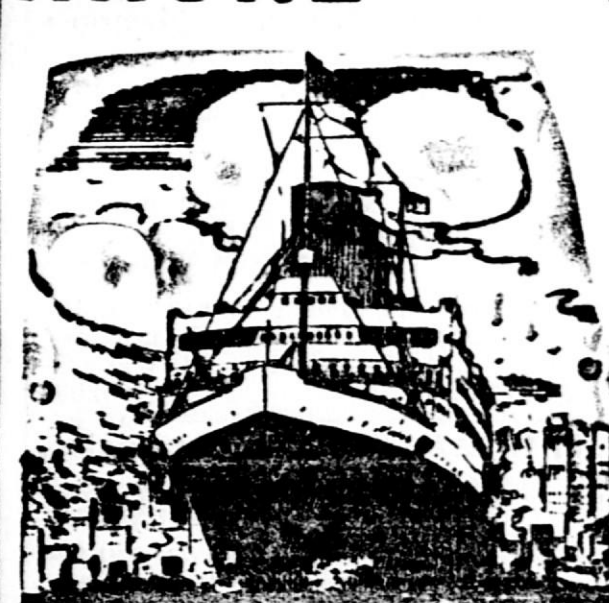
Velika zaloga svilenih klobukov, slamnikov, najnovejših
modelov in nakita.**Preoblikovanje** slamnikov in
moških klobukovpo najmodernejših vzorcih in najnižjih cenah, ker se
izdeluje v lastni preoblikovalnici.**Kupim bencinov motor**ali motor na surovo olje 12—20 PH trakovno žago (Bandaža) in strojni-
(Hobelmachine), ter več strojnih miz. Ponudbe na upravo Slovenskega Naroda
pod „Orodje“ 2991. 2991**Lisičje kože**

in kože vseh vrst divjačin kupuje

::: **L. ROT, krznarstvo** :::

Ljubljana, Gradišče štev. 7.

Zaloga, izdelovanje in barvanje kožuhov.

CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE, FRANCOŠKA LINIJA**HAVRE — NEWYORK**Najkrajša linija, samo 6
dni čez morjeGlavno zastopstvo Slavenska
banka d. d., ZagrebVozne listke in toza-
devna pojasnila daje
zastopnik**IVAN KRAKER**
LJUBLJANA

KOLODVORSKA ULICA ŠTEV. 41

SLAVENSKA BANKA D. D., ZAGREB.**PODRUZNICA:****LJUBLJANA, Sv. Petra c. 24.**

Delniška glavica in rezerve Din 50.000.000.—.

Vioge čez Din 125.000.000.—.

Podružnice:Beograd, Bjelovar, Brod n. S., Celje, Du-
brovnik, Gornja Radgona, Kranj,
Maribor, Murska Sobota, Osi-
jek, Sarajevo, Sombor,
Sušak, Sibenik, Šabao,
Velikoveo, Vršao.**Ekpoziture:**Rogaška Slatina (sezonska), Skofja
Loka, Monoštor, (Baranja).**Agencije:**

Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

Afilijacije:Slovenska banka, Ljubljana, Jugosla-
venska industrijska banka d. d.,
Split, Balkan Bank r. t., Buda-
pest, Vaozi utoa 35, Bank-
haus Milan Robert
Alexander, Wien I.
Augustiner-
strasse 8.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

III.

Na Cipru! Plemiš deklamira: »...plima
besno kipi; med nebom in vodo nikler ne
morem odkriti jadra.« In Montano: »...huši
vihar ni bil še našli zgrade. A ni gledamo v
slabo napeto plaščo, ki ima od gube na desni
vzdolž veliko umazano senco. To naj bi
bilo nebel čez obrežni zid pa zremo na sinjo
ploskev najmirnejšega morja. Ne, ni to morje,
ker meče platno od raznih mest, kjer je
na leseno ogradio pribito, zvezdnate gube.
Ta morska kulisa je tako majhna, da bi ne
bil noben trud, napeti jo brez gub. Skružni
naj bi na sinjino tudi naslikal vsaj polno
belih grebenov, kakor jih dela morje ob
burji in so vsakomur znani, če je le bil kdaj
v Trstu. Premikanje teh grebenov se niti v
naravi z dalje ne opaža dosti; zato bi mē
ne motilo, če bi bili samo naslikani. In la-
tarno magiko za oblake bi lahko vporabili.
Izza morskega horizonta bi moralo padati

Izobražen in kakor razsoden znanec se je protivil temu, da pravi Jago Roderigu (IV, 2): »No, zdaj vidim, da si fant od farsa«. Meni pa se dozdeva, da ni v slovenščini našli drugega izraza, ki bi tako »za pričetja« strljal to, kar hoče Jago, govoreč povihnu s burškino vzpodbu oč, reči »cagovite-mu« Roderigu. Shakespeare pravi: »Why now I see, there's mettles in thee.« »Mettle« je pokvarjenka iz »metla«, kovina. Dobe-sedno bi se reklo: »... da je v tebi nekaj kovine«; beseda »mettle« je pa že izdavana prešla v pismeno angl. in pomeni samo še (dobro) snov, ognjevitost, prinstnost, pogum bistvo, ki ga ima človek po naravi. »A man of mettles« je »pravi dečko« (vom echten Schrott und Korn) torj »fant od farsa«. Toda »pravi dečko«, »dečko pravega kova« ali kaj podobnega je brez humora in brez iz-zeikovne plastike. Žalibog nimam pri roki nemškega »Othella« in še v kakem drugem jeziku, da bi primerjal, kako so si pomagali

Kakor ni hiše brez vrat, tako tudi kraljestvo ne bi bilo popolno brez varjarja in je bil vratar povse na svojem mestu, kajti je stal ob vratih. Vse ga

In če je še kateri, da ni bil omenjen posebe, naj bo vesel in tiho: tisti ima največ zaslug! Zares in brez šale — tako mi turške vere! In je to sploh običajno.

* Kako se rastline ubranijo vsiljivcev? Goethe pravi neke, da rastlinj manjka sa- mo volja, da ni človek. Da je to res, potr- ljujejo namnoševša raziskavanja prirod- slovcov. Ta odkritja, ki jih prinaša »Gaz- zetta del Popolo«, so odkrila zanimive po- sebnosti, kako se namreč rastline branijo pred raznimi sovražniki, ki jim strežejo po življenju. Da morejo nekatere stepske rastline preživeti dobo suše, zvijajo liste tako, da je proti zraku obrnjena samo dol- lenja stran lista, na katero lahko dihaajo; druge zopet imajo tako obrnjene liste, da voda iz njih zelo težko izhlapi. Neke dru- ge rastline pa, ki uspevajo le v zemlji s obilno vodo, rastejo v krogom podobnih grmih, tako da so jim vrhunci vsej obrnjeni proti sredini kroglastega grma, čer jim zopet poganjajo mladice. Te, kakor tudi vrhunci starih vej, so popolnoma brez vo- de. Tako se rastlina obvaruje škodljive preobilnosti vode. Nekatere rastline si la- hko uredijo položaj svojih listov, da greje- solnce ves dan samo robove listov. Mnogo- interesantneši je način, kako se rastline znaajo ubraniti neljubih jim živali. Omen- mo le trnje, razna strupena izločevanja, grenke snovi itd. Nekatere tropične rast- line »mravilnici« imenovane rede neko vr- sto mravelj, ki jim nič ne škodujejo, pa li- vendar ščitijo pred mraviljami druge vrste, ki bi jim podržovalale koreninice. Mnoge rastline se ubranijo na ta način žuželc, da od svojih latj napravijo majhne dolince, v katere izločujejo tekočino, čer katere žu- želke ne morejo prestopiti. Druge rastline vzamejo cele trope teh nepridipravov, ki se zbirajo na njih listju in cvetnem latju, pa- rih zaduše in pomečejo na zemljo, kjer jim služijo za pognojitev korenin, medtem ko jih druge love, izsesavajo njih sose kakor pajki muham in se z njimi hranijo. To so pravi mesejodi med rastlinami.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR

**BERSON Kaučuk d. r. Zagreb,
Vilsonov trg 7.**

Priznano solidne cene.

Pozor!

Inserirajte v „Slov. Narodu“.

**Zaklopni stoli,
klopi in mize.**
Rožmanc & Komp.

Ljubljana, Mirje 4. 2919

Nalvečji davki

katere plačate Vam nastanejo, ako ne gledate na to, kje nakupujete, zgubite denar in imate poleg tega večkrat še sitnosti. Poskusite enkrat z ilustriranim katalogom tvrdke H. Suttner, (imetnik Henri Maire), Ljubljana št. 3. Ta Vam svetuje resnično dobre ure, specialne znamenke „IKO“ iz lastne tvornice v Švic, kakor tudi druge dobre žepne ure, zapestnice, svetilne in stenske ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane, namizno orodje, kristna in birmška darila ter vso drugo zlatarstvo in srebrnino. Pa tudi porabne predmete kakor: škarije, nože, britve, lasestrižne in brivske stroje, steklorezce, doze za tobak, svačnice in smotke, nažigalce in denarnice kupite dobro in ceno pri tvrdki:

H. SUTTNER, (imetnik Henri Maire), Ljubljana št. 3.

Ugodna prilika!

Slavnemu občinstvu in cenjenim svojim odjemalcem vljudno naznanjam, da se vrši vsled preselitve trgovine

razprodaja

vsega manufakturnega blaga po znatno znižanih cenah

Anton Schuster
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7.

Prometni zavod za premog

d. d.

v Ljubljani

prodaja

iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po orig. cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno la čehoslovaški in angleški koks za lvarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG, d. d. centrala v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/II. Podružnica v Novem Sadu (Bačka).

Pekarija se prodaja.

Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«.

2993

Ceno se prodaja ali zamenja

KLAVIR tvrdke Schnabel ZA PISALNI STROJ z doplačilom. Naslov pove uprava lista. 2977

Iščem drugo kuharico

ZA VEČJO RESTAVRACIJO V LJUBLJANI z dobrimi spričevali. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2978

Večja množina postelj,

popolnoma novih, v raznih imitacijah, JE NAPRODAJ v Produktivni za drugi pleskarjev, sobe in črkoslikarjev, r. z. z. o. z. Ljubljana, Gospodarska ulica št. 4. 3003

Dva pekovaška pomočnika

SPREJMEM TAKOJ V SLUŽBO: enega »štitja« in enega pomočnika (Helfer). Plača po dogovoru. Ponudbe z zahtevno plače je poslati na JOSIP SETIN, pekovski mojster, SAMOBOR kraj Zagreba. 2963

Proda se

SREBRNO JEDILNO ORODJE (kompletno za šest oseb v lepi kaseti), DRUGA SREBRNINA IN POHISTVO. — Naslov pove uprava lista. 2944

Družabnika (-co)

SPREJMEM dobro vpeljano in znano betonsko in zidarsko podjetje s kapitalom najmanj 25.000 do 75.000 Din. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2897

Kompanjon (-ica)!

TRAŽI SE KOMPANJON (-ica) za jednu večjo restoracijo u Primorju, trgovački grad. Velika budžnost; potrebni kapital 40 do 50.000 dinarjev. — Adresa Poste restante, Sušak pod brojem 600. 2846

Proda se

ŠIVALNI STROJ ZA ŠIVILJO, NOV PLOČEVINAST ŠTEDIŠNIK in 3 MOŠKA KOLES. Mehanična delavnica Stanislav GALE, Vič-Glince 132 pri Ljubljani. 2961

Išče se zastopnik

za Štajersko ZA DOBRO VPELJAN SPECERIJSKI PREDMET proti proviziji. Reflektira se le na reprezentativne zastopnike. — Ponudbe z referencami na upravo »Slov. Narod« pod »št. 5000/2959«.

Knjigovodkinja-bilancistka

z desetletno prakso v velepodjetjih, popolnoma izurjena v vseh panogah modernega knjigovodstva, samostojna korespondentinja i. t. d. ŽELI PREMENITI SLUŽBO, najraje v tovarniško podjetje kjerkoli v večjem kraju, najraje v Mariboru ali Ljubljani. — Ponudbe do 31. t. m. na upravo lista pod Prvovrstna moč/3008.

Prodaja smrek

bo v Kočevski reki na vaškem zemljišču in sicer 1100 debel od 10 col naprej ponudbenim potom dne 16. aprila 1923 popoldne ob eni v gostilni Lackner, Kočevska reka 4. Les se nahaja docela blizu vasi v prav ugodni legi ob dobri vozni poti ter ob cesti. Na željo daje občinski urad natančnejša pojasnila. 2757

Vrtnar se sprejme takoj

pod ugodnimi pogoji. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2935

V najem oddam lepo sobo

v sredini mesta in lepem kraju. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Soba/2953«.

Kuharica se sprejme takoj

v nekem gradu v bližini Ljubljane. Stalna služba. Plača po dogovoru. — Naslov pove uprava lista. 2936

Hišnik,

oženjen, zanesljiv, trezen, ne čez 50 let star, SE IŠČE za veliko hišo v sredini Ljubljane. Stanovanje prosto. Oženjen brez otrok, ki so v tem svojstvu že poslovali, imajo prednost. — Ponudbe je poslati na upravo »Slov. Narod« pod »Hišnik/2947«.

Posestvo v Sromljah

na Spodnjem Štajerskem, obstoječe iz 6½ joha zemlje, zidane hiše, hleva, gozda, njive in sadnega vrta SE CENO PRODA. Poizve se pri Ivan Ašič, Videm ob Savi, Stara vas 42. 2943

Korenje, pesa, grahova, rafijsko ličje, čebulček

in vsa druga semena najceneje in najbolje pri

Sever & Komp.,

Ljubljana, Wolfova ulica 12. 2781

Brez lis, ne vlečejo na črno ali modro
čisto bela
Izdelujem pod jamstvom
„VITRUM“ Novi-SAD III, Futoški put 84

OGLEDALA

BRUSENJE STEKLA

Pozor! Trgovci, ženini in neveste. Pozor!

Prvovrstne žične modroce za postelje po najnižjih tovarniških cenah vsake željene velikosti. Žične pletenine za ograje, presipanje peska itd. v pocin-kani in žgani žici v vseh vseh velikostih dobavlja

Šimen Sablatnik, tovarna žičnih izdelkov, Jesenice-Fužine.

Miris

Medicinalna mila:

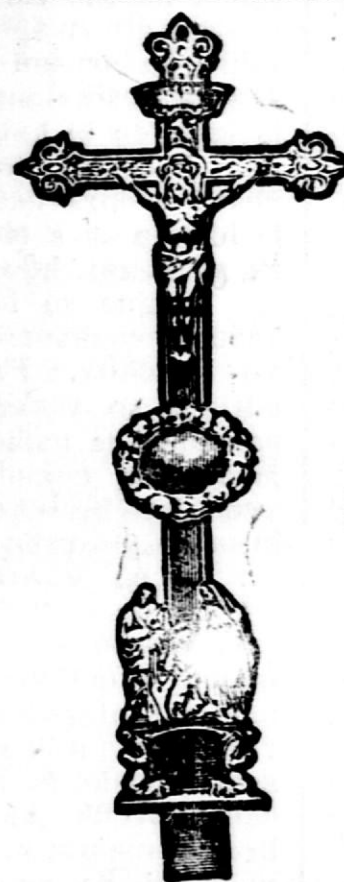
lysolno, katranovo, katrano-žvepleno, žveplenomlečno, lanolinevo, boraks kakor tudi vse vrste toaletnega mila nudi ob najugodnejših cenah v znani najboljši kvaliteti. Tvarnica sapuna „MIRIS“ d. d. Sušak. Glavno zastopstvo in zaloga za celo Slovenijo: Družba „SLOVENIJA“, Ljubljana, Gosposka ulica 4. 2942

Akcijonarska družba za prometne in železniške potrebe

Ljubljana, Karlovska cesta 30.

Lokomotive, vozički, prekućniki, platoški vozovi, okolesja za poljske železnice ter vsakršni drugi material za poljske železnice točno in ceno s skladišča v Ljubljani ali Zagrebu. — Zahtevajte ponudbe!

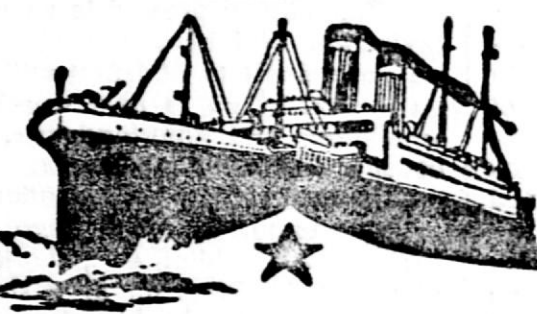
2115

NAGROBNE KRIŽEVE

uteze iz ljevanog željeza, kao i sav trgovački lijev dobavlja uz najniže dnevne cijene:

„SMEV“ tvornica strojeva u Bjelovaru

BREMEN — NEW YORK

Direktna zveza s prekrasnim američkim vladnim parniki. Neprekosljivi po udobnosti, snažnosti in izborni prehrani. Hitre in varne ladje.

„George Washington“

„America“

„President Roosevelt“

„President Harding“

Zahtevajte natančnejša pojasnila in vozni red št. 286.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
Beograd, Palata Beo gradske zadruga

Naznanilo!

Tvrdka I. PREMELČ, LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 30

naznanja cenj. odjemalcem, da vsled selitve trgovine prodaja v času do 1. maja t. l. vsakovrstne voile-delaine, coton-delaine, volnene, (cachenez), pol svilene in svilene robce ter šerpe po dnevnih tovarniških cenah, brez konkurence.

Najboljše sredstvo za čiščenje kovin

„SIDOL“

tvornica kemičnih preparatov Zagreb

Tel. 23-65. Palmotičeva 52

Cuvajte se potvorbi!